

Ársfundur

Frjálsa lífeyrissjóðsins

Höfuðstöðvar Arion banka hf.
29. júní 2017

Dagskrá

1. Skýrsla stjórnar
2. Kynning ársreiknings
3. Tryggingafræðileg athugun
4. Fjárfestingarstefna sjóðsins
5. Kosning stjórnar og varamanna
6. Kjör endurskoðanda
7. Tillaga um breytingar á samþykktum sjóðsins
8. Laun stjórnarmanna
9. Önnur mál

Kynning ársreiknings

Arnaldur Loftsson
Framkvæmdastjóri Frjálsa Lífeyrissjóðsins

Breyting á hreinni eign

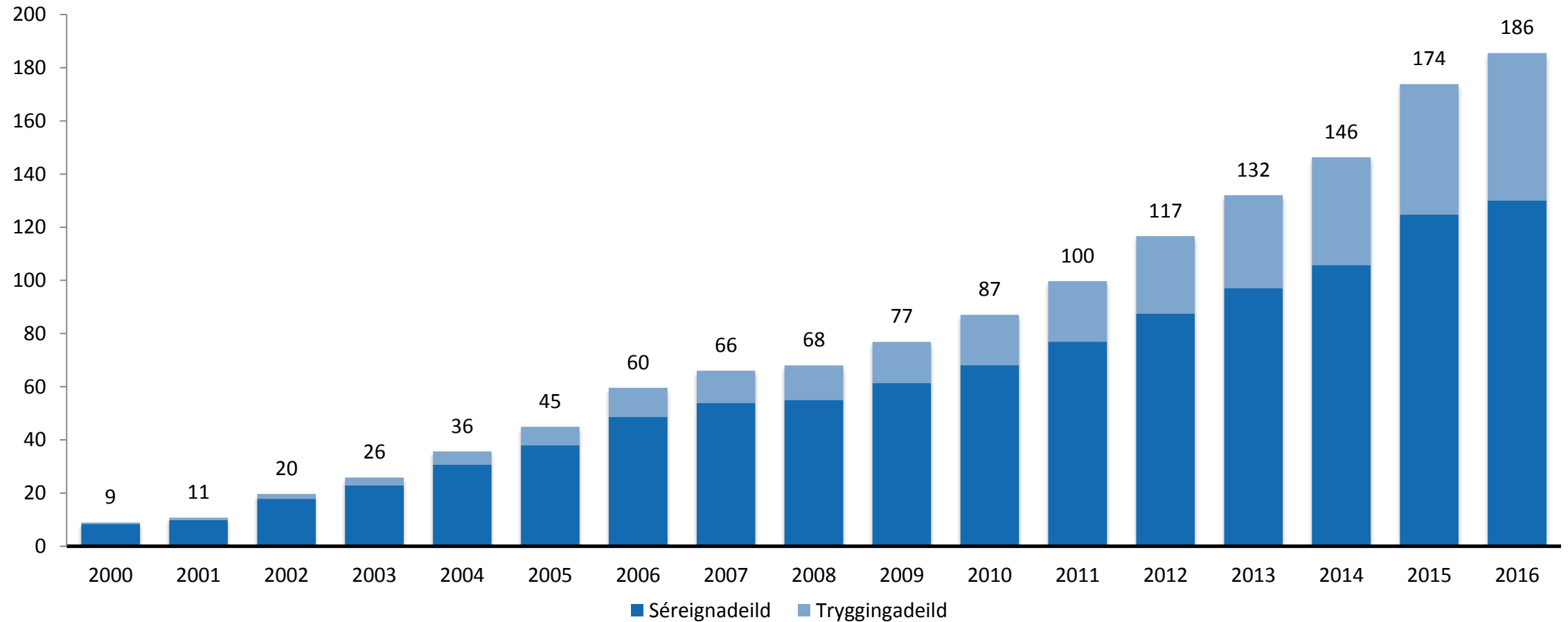
2016

	2016	2015	Breyting
Iðgjöld	14.011	13.361	5%
Lífeyrir	-3.662	-3.286	11%
Hreinar fjárfestingartekjur	1.344	18.174	(93%)
Rekstrarkostnaður	-368	-333	11%
Hækkun á hreinni eign á árinu	11.325	27.916	(59%)
Hrein eign frá fyrra ári	174.220	146.304	19%
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	185.545	174.219	7%

Sundurliðun hreinnar eignar í árslok

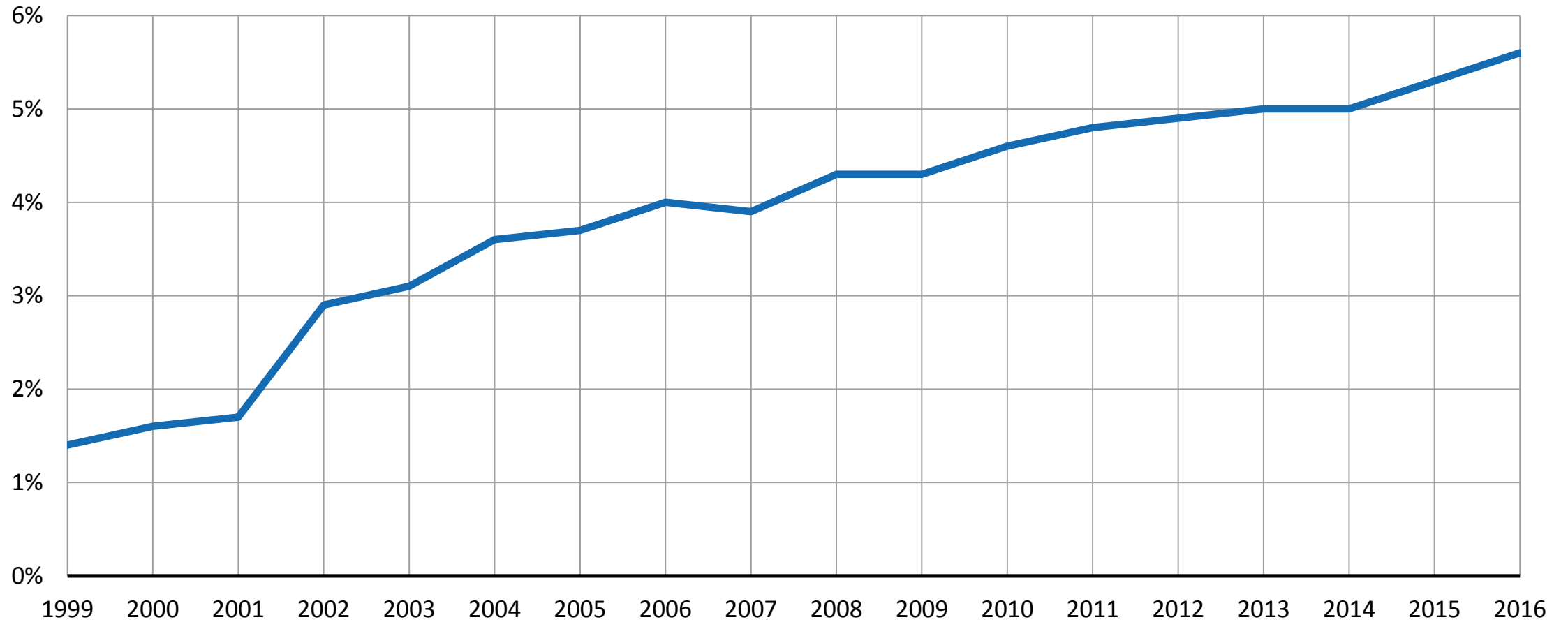
Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi Áhætta	Tryggingadeild	Samtals
96.721	10.748	22.335	260	55.482	185.545

Stærð Frjálsa lífeyrissjóðsins

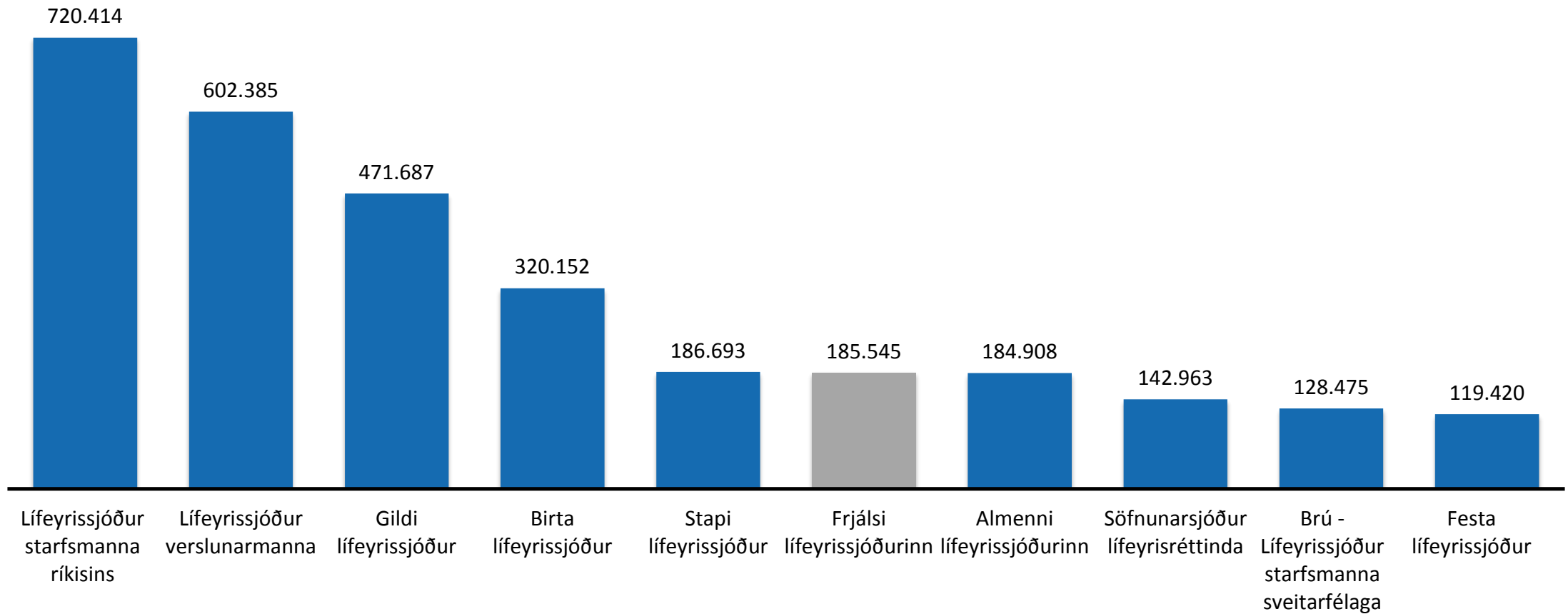
Þróun á stærð Frjálsa lífeyrissjóðsins

Í hlutfalli við íslenska lífeyriskerfið

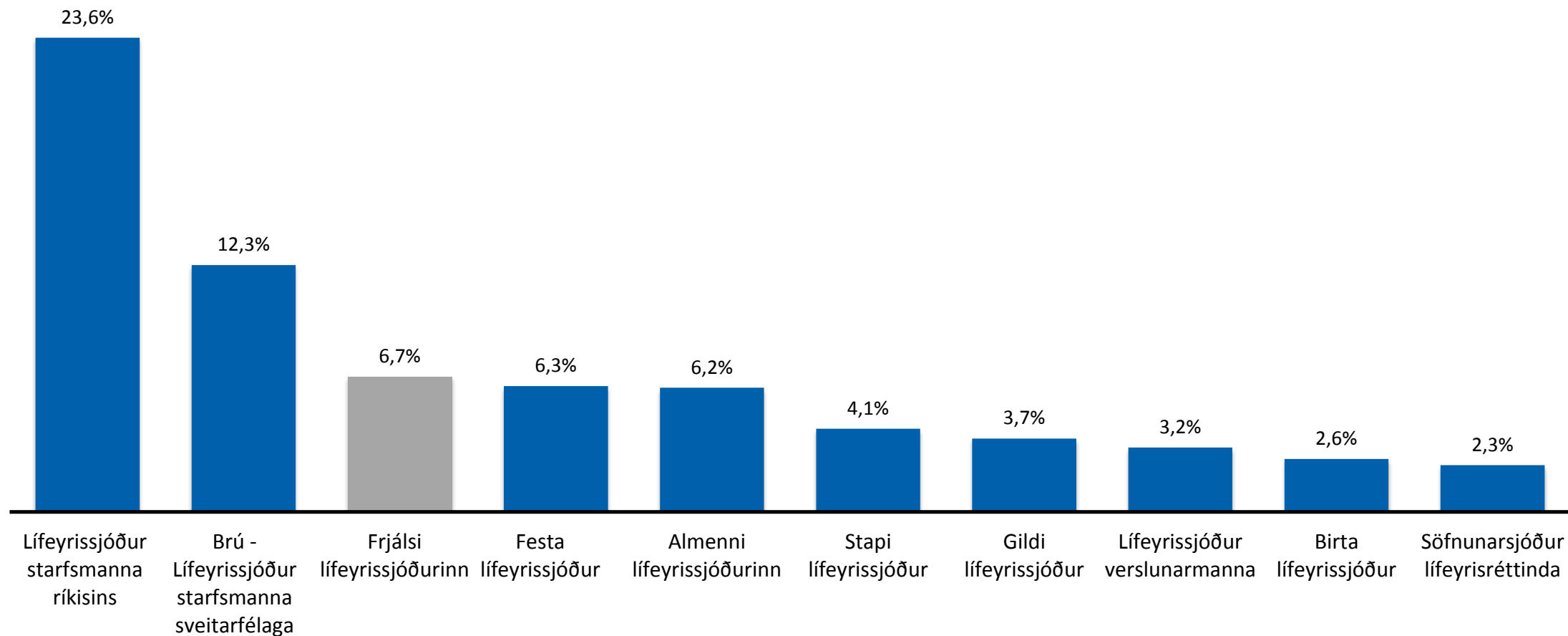
Hrein eign stærstu lífeyrissjóða

Árslok 2016

Vöxtur stærstu sjóða

2016

Iðgjöld

2016

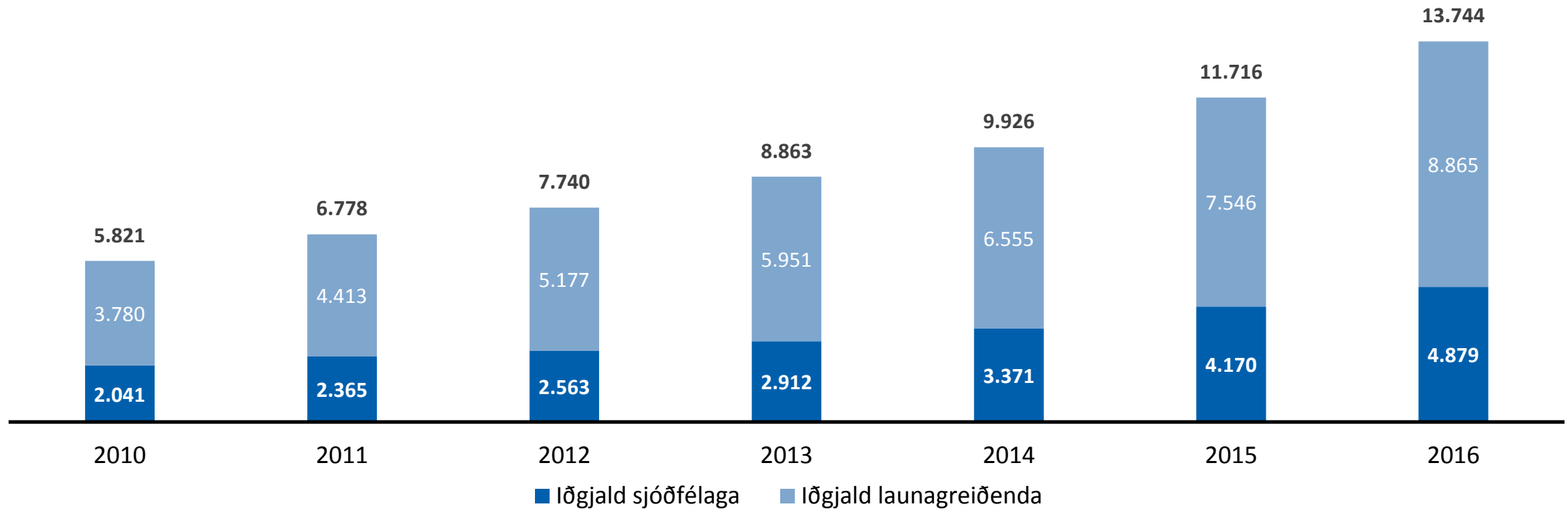
Breytingar á hreinni eign

	2016	2015	Breyting
Iðgjöld sjóðfélaga	4.879	4.170	17%
Iðgjöld launagreiðenda	8.865	7.546	17%
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	100	1.489	-93%
Sérstök aukaframlög	166	155	7%
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	14.011	13.361	5%

Skýring 3.2. Greining á iðgjöldum sjóðfélaga og launagreiðenda

	2016	2015	Breyting
Lágmarksiðgjöld	11.075	9.420	18%
Viðbótariðgjöld	2.669	2.296	16%

Þróun iðgjalda sjóðfélaga og launagreiðenda

Lífeyrir

2016

Breytingar á hreinni eign

	2016	2015	Breyting
Heildarfjárhæð lífeyris	2.815	2.285	23%
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	96	96	0%
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	5	6	(13%)
Útgreiðsla séreignarsparnaðar skv. br. b. ákvæði	7	176	(96%)
Viðbótariðgjöldum ráðstafað inn á höfuðstól lána eða til öflunar íbúðarhúsnæðis	739	722	2%
	3.661	3.286	11%

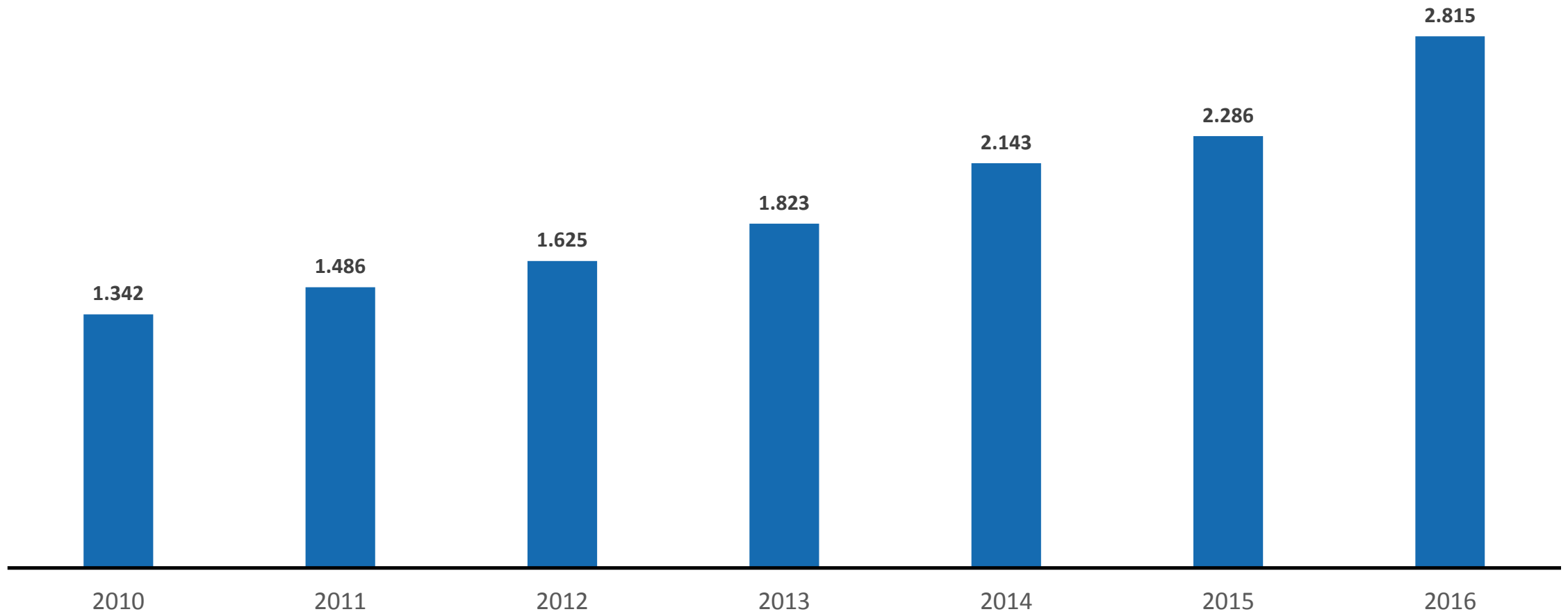
Lífeyrir

2016

Skýring 4.1. Sundurliðun á lífeyrir

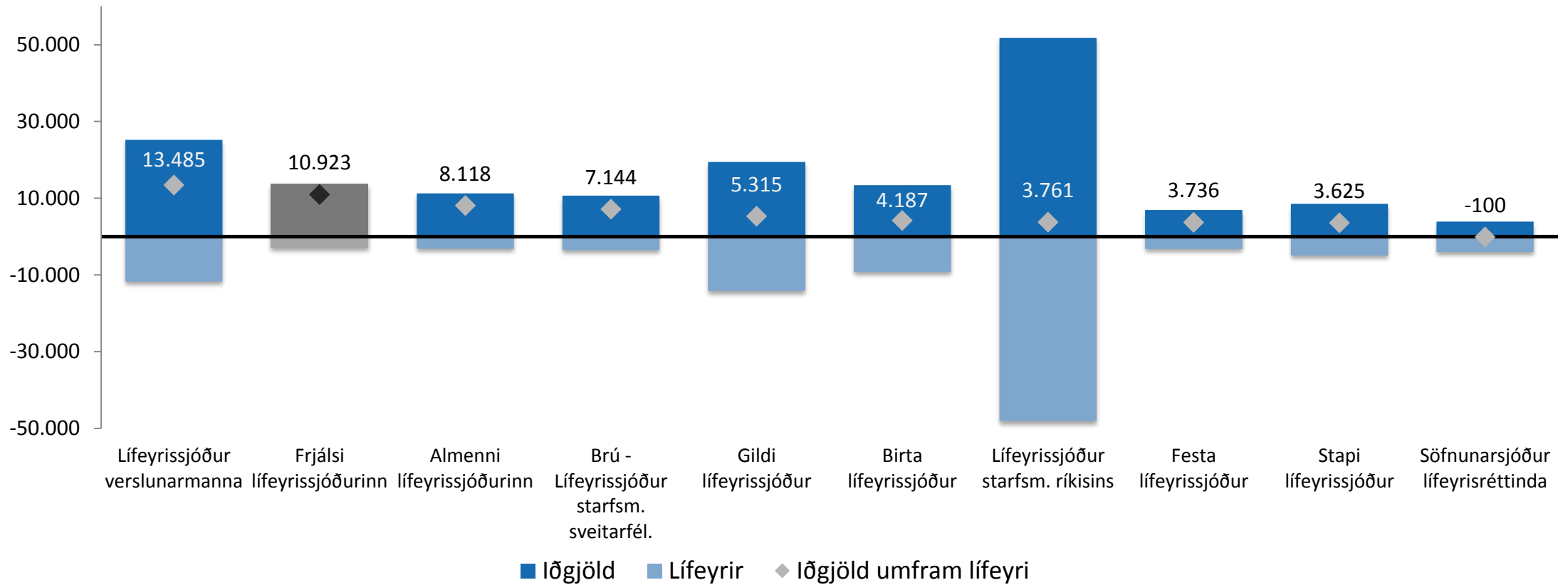
	2016	2015	Breyting
Ellilífeyrir	2.138	1.789	19%
Barnalífeyrir	19	20	(5%)
Makalífeyrir	32	36	(11%)
Örorkulífeyrir	299	279	7%
Annar lífeyrir	328	162	102%
	2.815	2.285	23%

Þróun lífeyris

Iðgjöld og lífeyrir stærstu lífeyrissjóðanna

2016

Hreinar fjárfestingartekjur

2016

Breytingar á hreinni eign

	2016	2015	Breyting
Hreinar tekjur (gjöld) af eignarhlutum í félögum og sjóðum	(3.334)	10.856	(131%)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.359	6.829	(36%)
Hreinar tekjur af afleiðusamningum	0	25	
Vaxtatekjur af bundnum bankainnistæðum	114	131	(13%)
Aðrar fjárfestingatekjur	478	579	(17%)
Fjárfestingagjöld	(272)	(247)	10%
	1.344	18.174	(93%)

Fjárfestingargjöld og rekstrarkostnaður

2016

Skýring 5.5. og 6.1 Sundurliðun á fjárfestingargjöldum og rekstrarkostnaði

	2016	2015	Breyting
Vörsluþóknun	46	44	5%
Umsýsluþóknun	521	470	11%
Önnur fjárfestingargjöld	18	16	13%
Annar rekstrarkostnaður	55	51	18%
	641	581	10%

Efnahagsreikningur

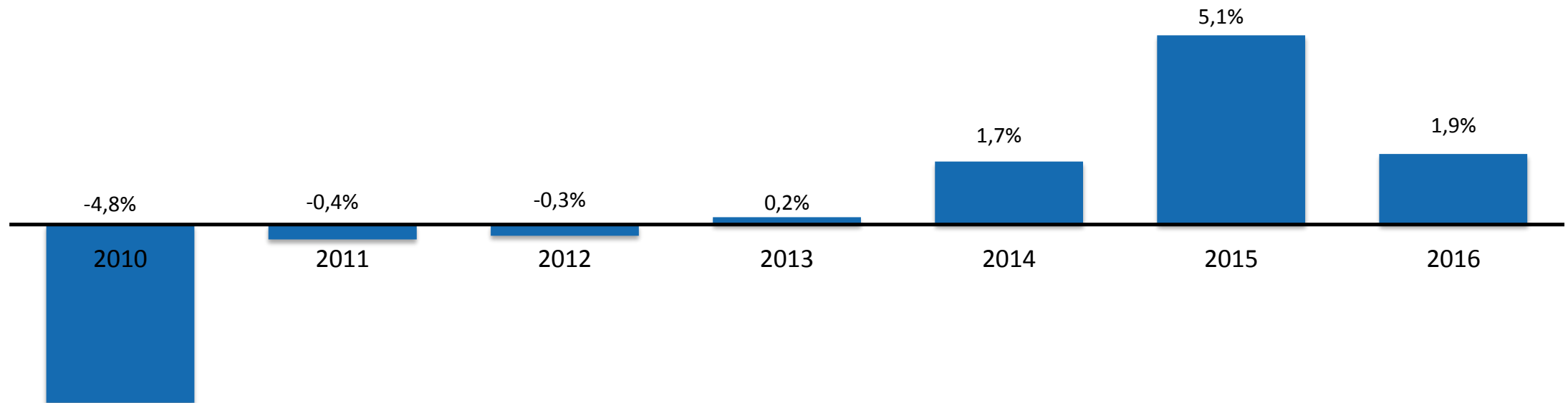
Árslok 2016

	2016	2015	Breyting
Fjárfestingar:			
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	74.525	69.106	8%
Skuldabréf	105.813	87.678	21%
Bundnar bankainnstæður	1.342	3.638	(63%)
Kröfur:			
Kröfur á launagreiðendur	959	742	29%
Fyrirframgreiddur kostnaður og áunnar tekjur	68	8	671%
Aðrar kröfur	12	128	(91%)
Handbært fé :			
Handbært fé	3.755	14.577	(74%)
Skuldir:			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	(838)	(427)	96%
Aðrar skuldir	(91)	(1.231)	(93%)
Eignir samtals	186.474	175.879	6%
Skuldir samtals	(929)	(1.659)	(44%)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	185.545	174.220	7%

Tryggingafræðileg staða og þróun

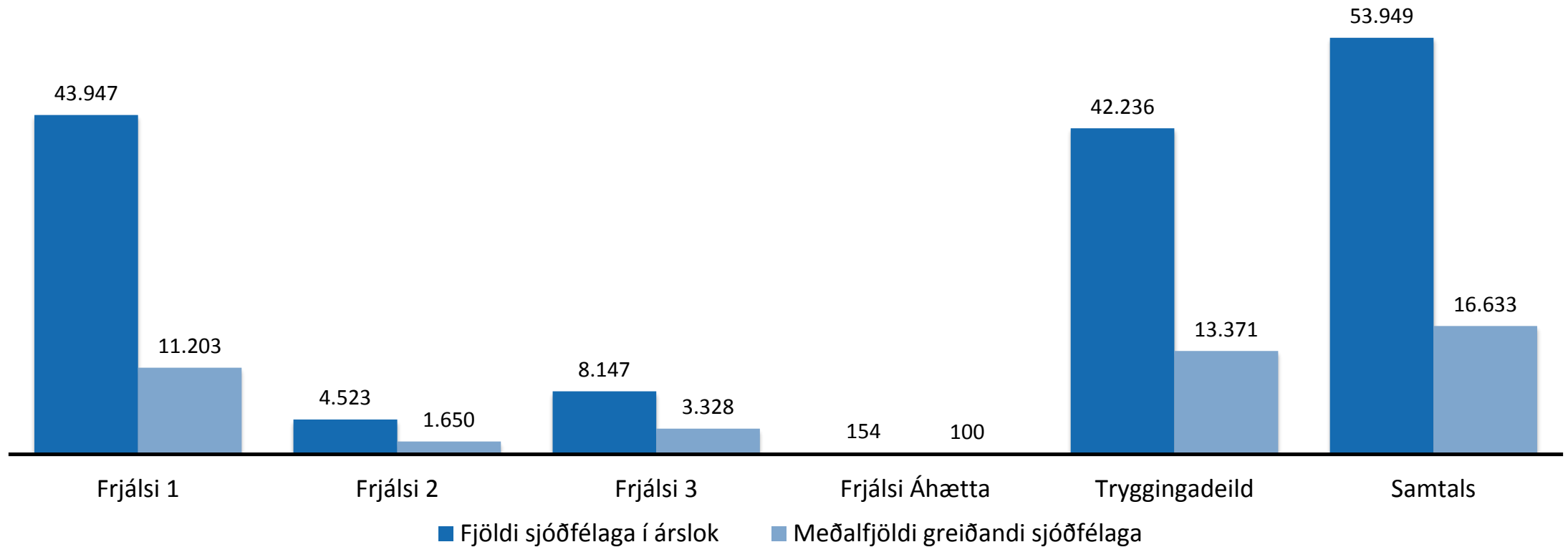
Árslok 2016

	Áfallin skuldbinding	Framtíðar skuldbinding	Heildar skuldbinding
Eignir umfram skuldbindingar	2.548	-41,0	2.507
Í hlutfalli af skuldbindingum	4,9%	-0,1%	1,9%

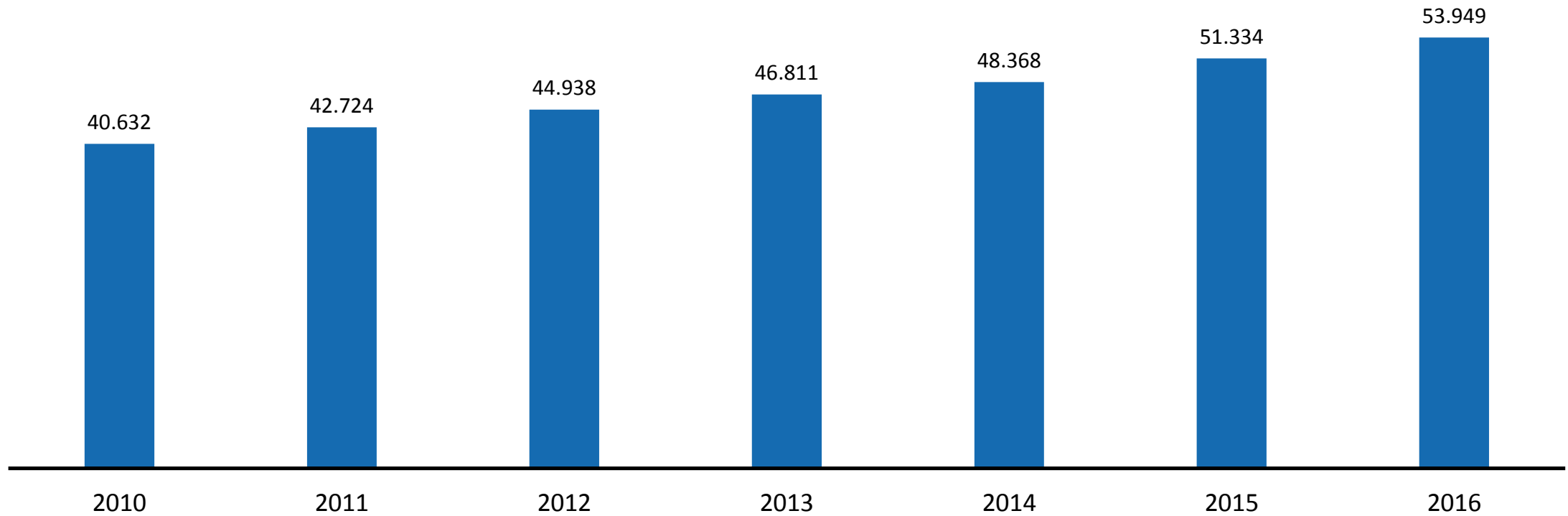

Fjöldi sjóðfélaga í einstökum leiðum

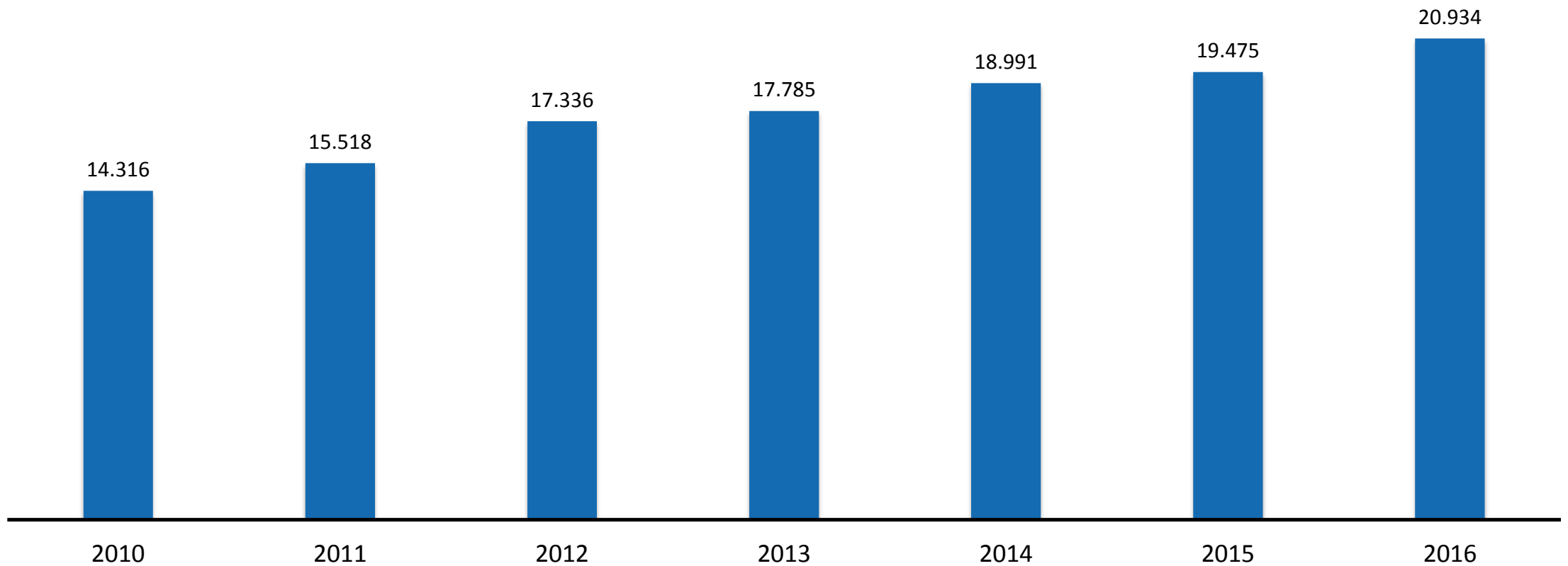
2016

Heildarfjöldi sjóðfélaga

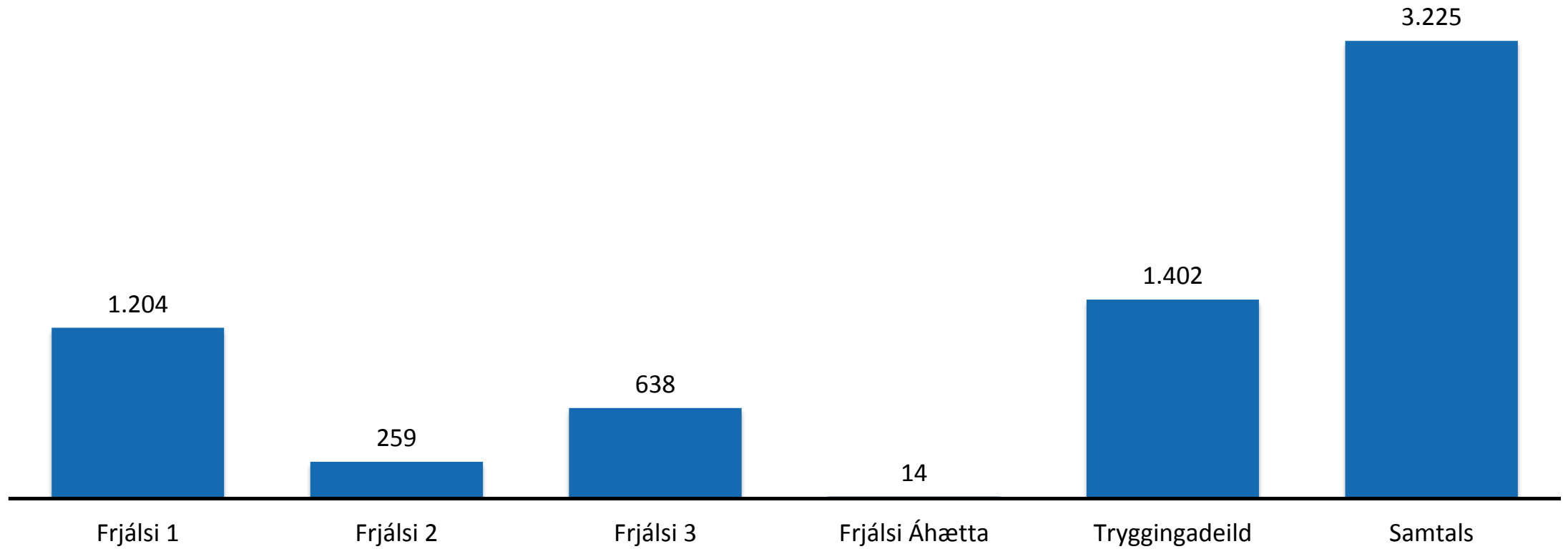

Fjöldi greiðandi sjóðfélaga

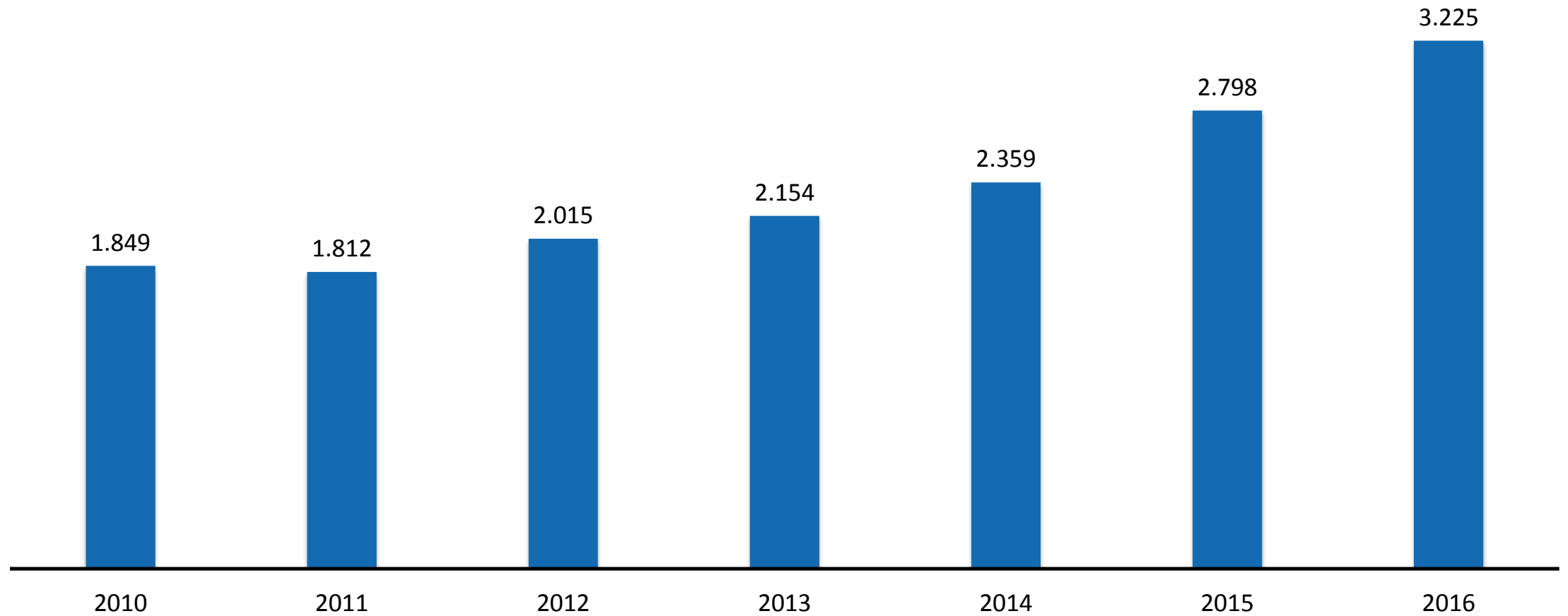

Fjöldi lífeyrisþega sundurliðaðir á leiðir

2016

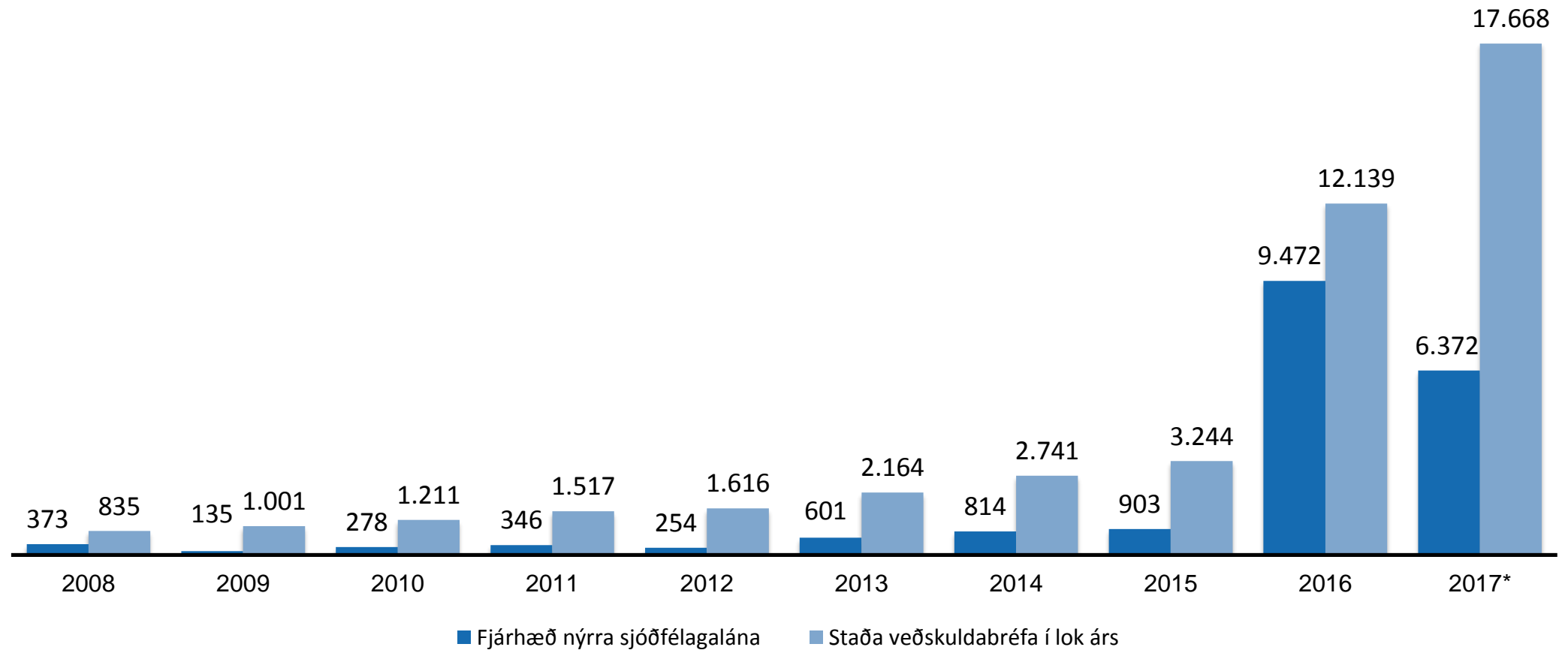
Fjöldi lífeyrisþega á hverju ári

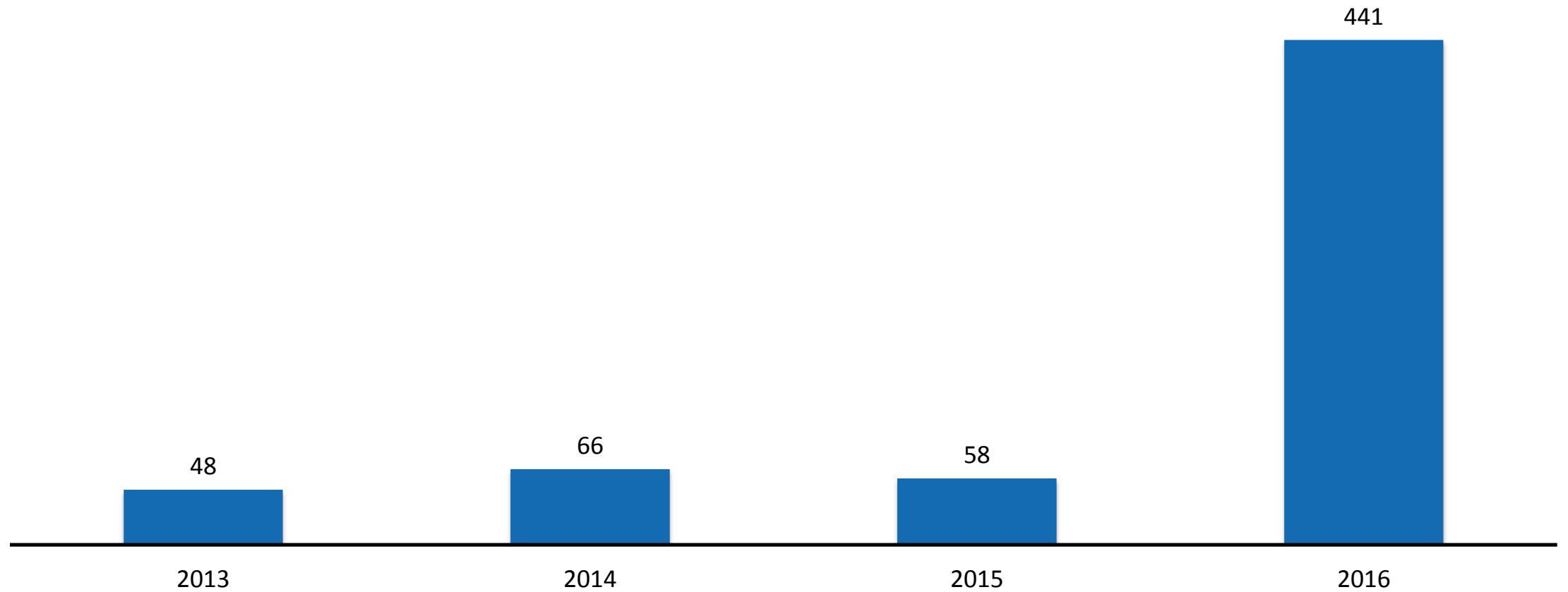
Sjóðfélagalán Frjálsa lífeyrissjóðsins

Verðtryggt/óverðtr.	Vextir	Veðhlutfall	Takmarkanir
Verðtryggt breytilegir <ul style="list-style-type: none"> Jafnar afb./Jafngreiðslur Grunnlán Viðbótarlán 	<ul style="list-style-type: none"> Breytilegir ársfj.lega Fylgja 3m RIKS21 Álag 0,6% á grunnláni Álag 1,25% á viðbótarláni <p>Vextir á grunnláni 3,47%* Vextir á viðbótarláni 4,12%*</p>	<ul style="list-style-type: none"> Grunnlán max 65% Viðbótarlán 65-75% Max 100% af brunabótamati og lóðamati 	<ul style="list-style-type: none"> Lánsupphæð 1-20 m.kr. hjá einstaklingum en tvöföld fjárhæð hjá hjónum eða einstaklingum í óvígðri sambúð en þá er skilyrði að báðir séu sjóðfélagar Krafa um 1. og 2. veðrétt ef veðhlutfall fer yfir 65% Lánstími 5-40 ár Að jafnaði eru ekki veitt lán með veði í fleiri en 2 fasteignum
Verðtryggt fastir <ul style="list-style-type: none"> Jafnar afb./Jafngreiðslur Grunnlán Viðbótarlán 	<ul style="list-style-type: none"> Fastir vextir út lánstímann Ákvörðun stjórnar <p>Vextir á grunnláni 3,75% Vextir á viðbótarláni 4,4%</p>	<ul style="list-style-type: none"> Grunnlán max 65% Viðbótarlán 65-75% Max 100% af brunabótamati og lóðamati 	
Óverðtryggt <ul style="list-style-type: none"> Jafnar afb./Jafngreiðslur Grunnlán Viðbótarlán 	<ul style="list-style-type: none"> Fastir vextir til 3 ára í senn Ákvörðun stjórnar <p>Vextir á grunnláni 5,69% Vextir á viðbótarláni 6,34%</p>	<ul style="list-style-type: none"> Grunnlán max 65% Viðbótarlán 65-75% Max 100% af brunabótamati og lóðamati 	

Sjóðfélagalán

Fjöldi nýrra sjóðfélagalána

Ávöxtun og eignastýring

Haraldur Yngvi Pétursson
Eignastýring fagfjárfesta

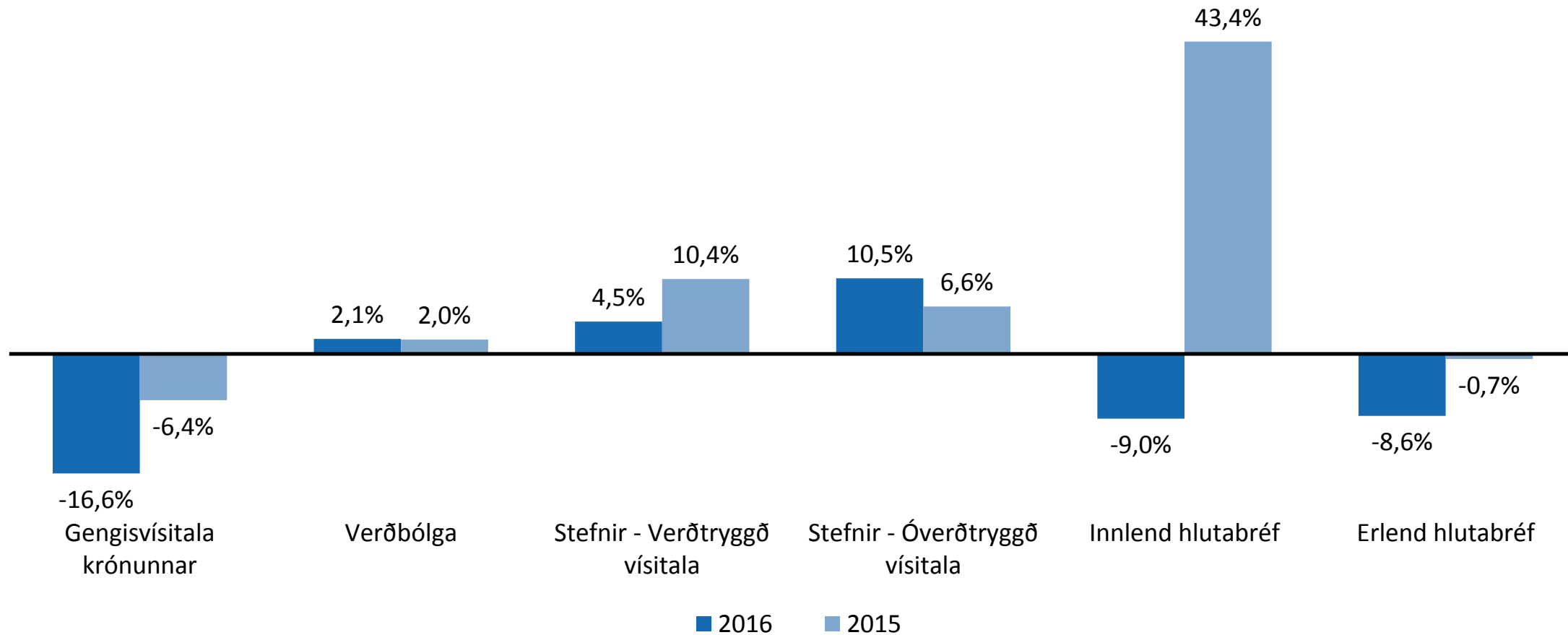

Ávöxtun

A hand-drawn organizational chart is shown on a white background. The chart consists of several levels of boxes and ovals connected by lines. At the top, there are three ovals. Below them are several rectangular boxes, some of which are further divided into smaller boxes. A hand holding a white marker is visible on the right side of the chart, appearing to be in the process of drawing or editing the diagram. A blue rectangular box with the text 'Ávöxtun' and a small orange underline is overlaid on the left side of the chart.

Þróun markaða 2016

Í samanburði við 2015

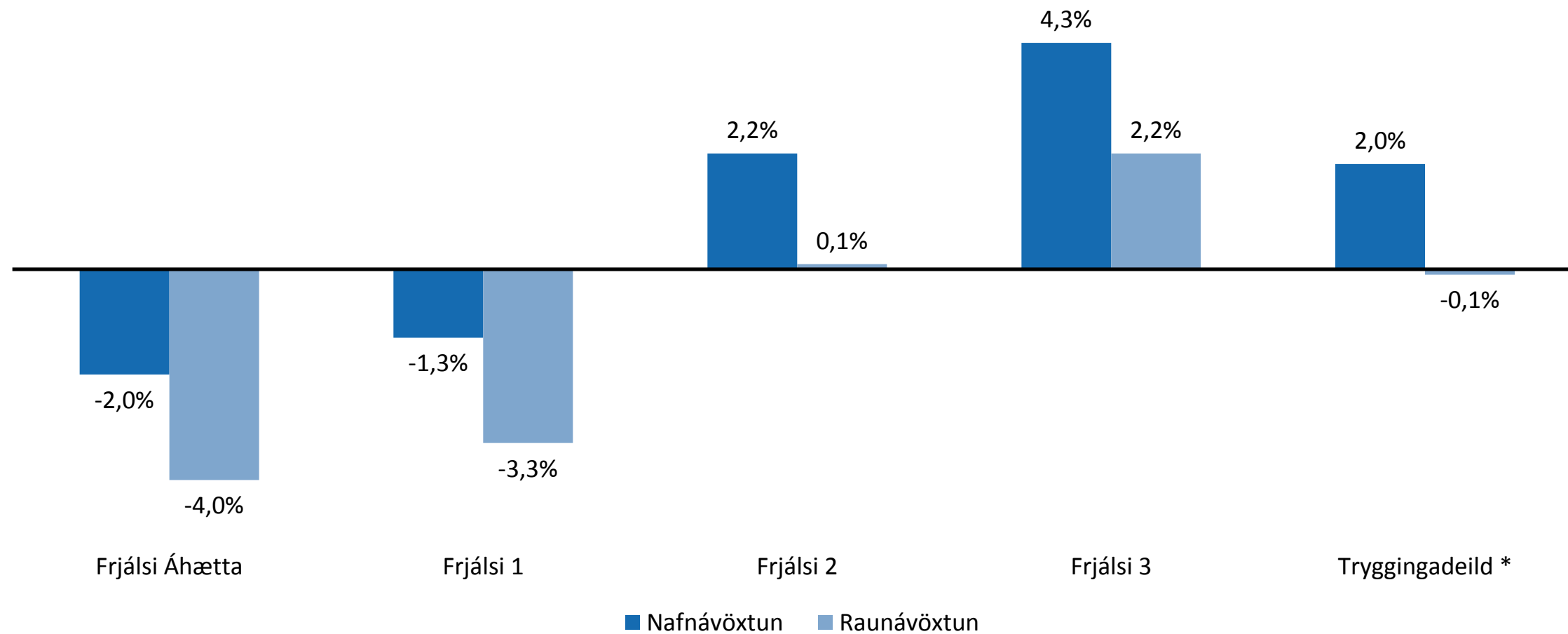

Innlend hlutabréf: Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands (OMX18ISK), Erlend hlutabréf: Heimsvísitala hlutabréfa (MSCI World Index, ISK).

29 Heimild: Hagstofa Íslands, Stefnir, Nasdaq Iceland, Bloomberg og Arion banki.

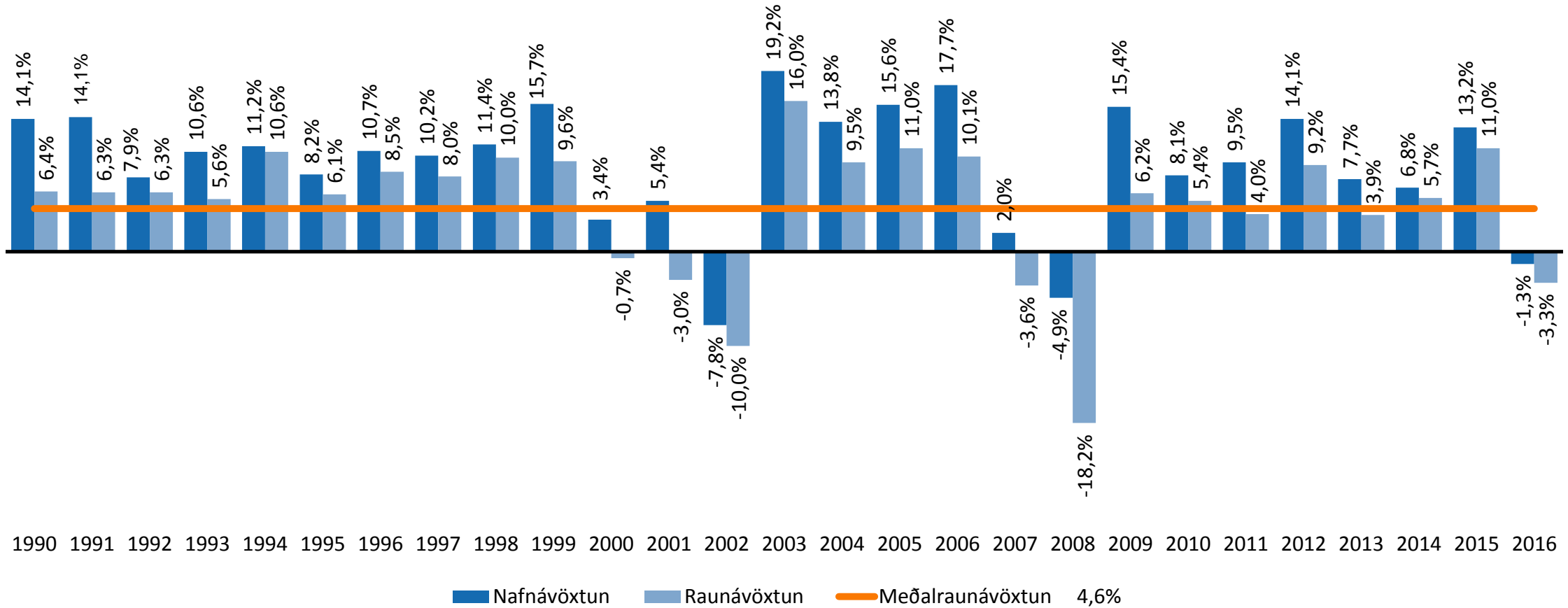
Ávöxtun

2016

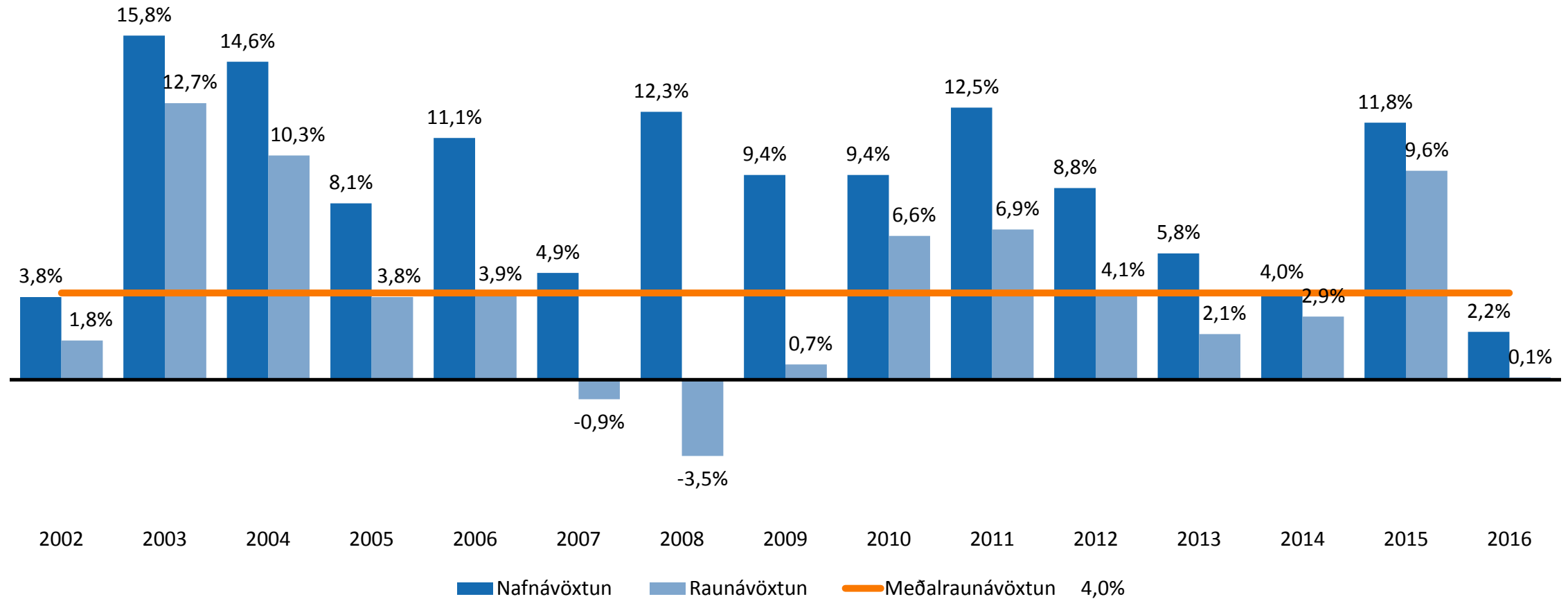
Frjálsi 1

Ávöxtun til langs tíma

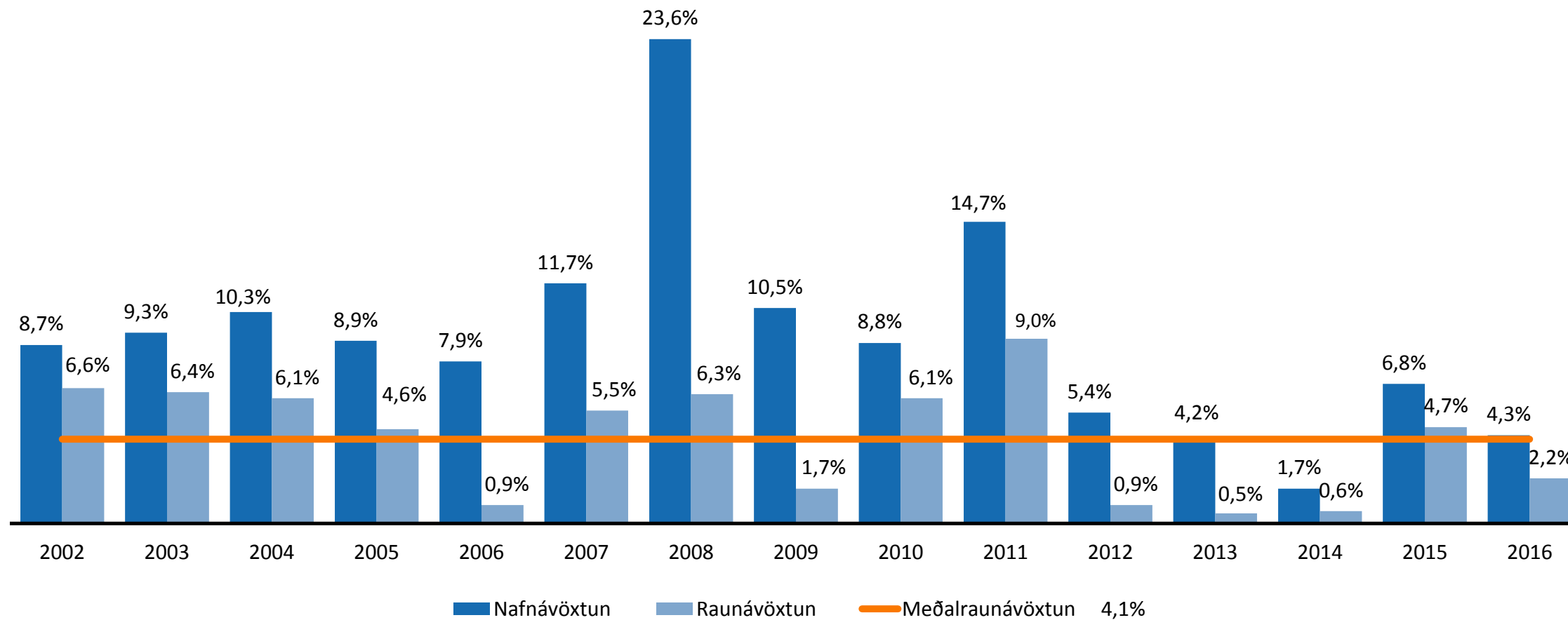
Frjálsi 2

Ávöxtun til langs tíma

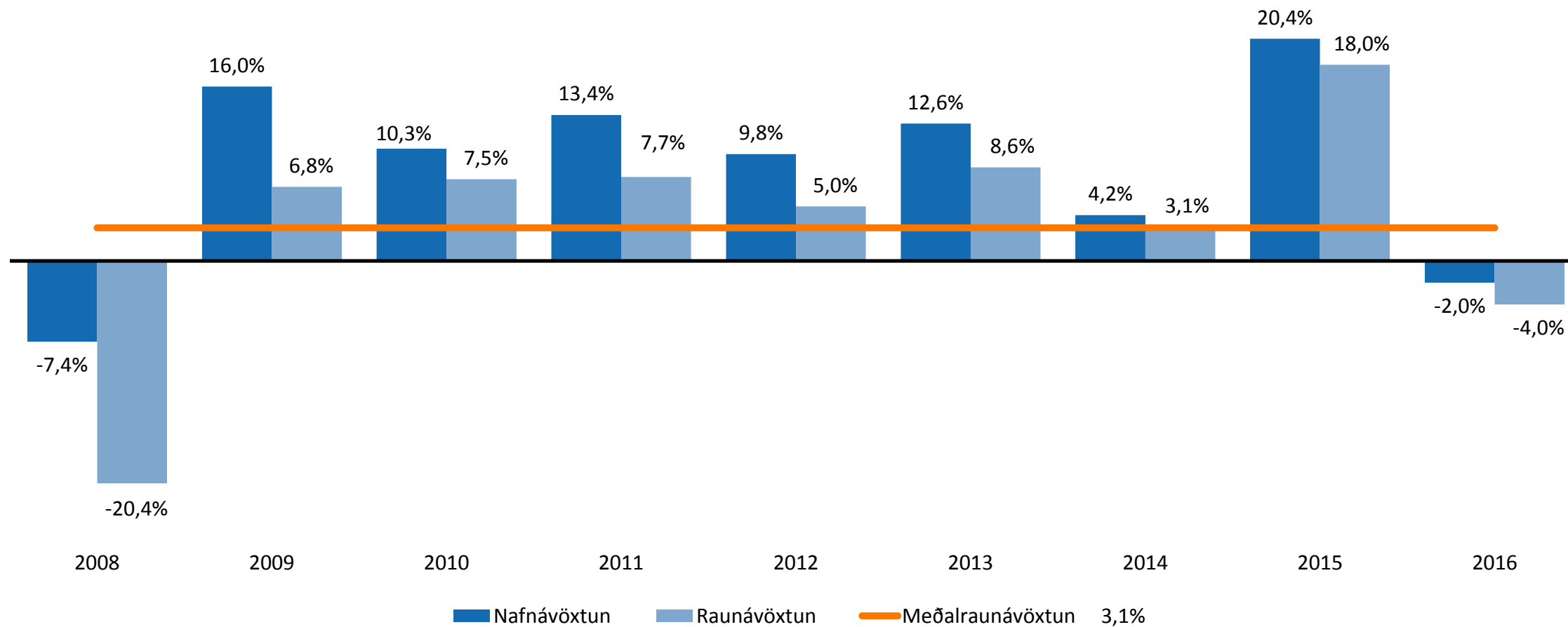
Frjálsi 3

Ávöxtun til langs tíma

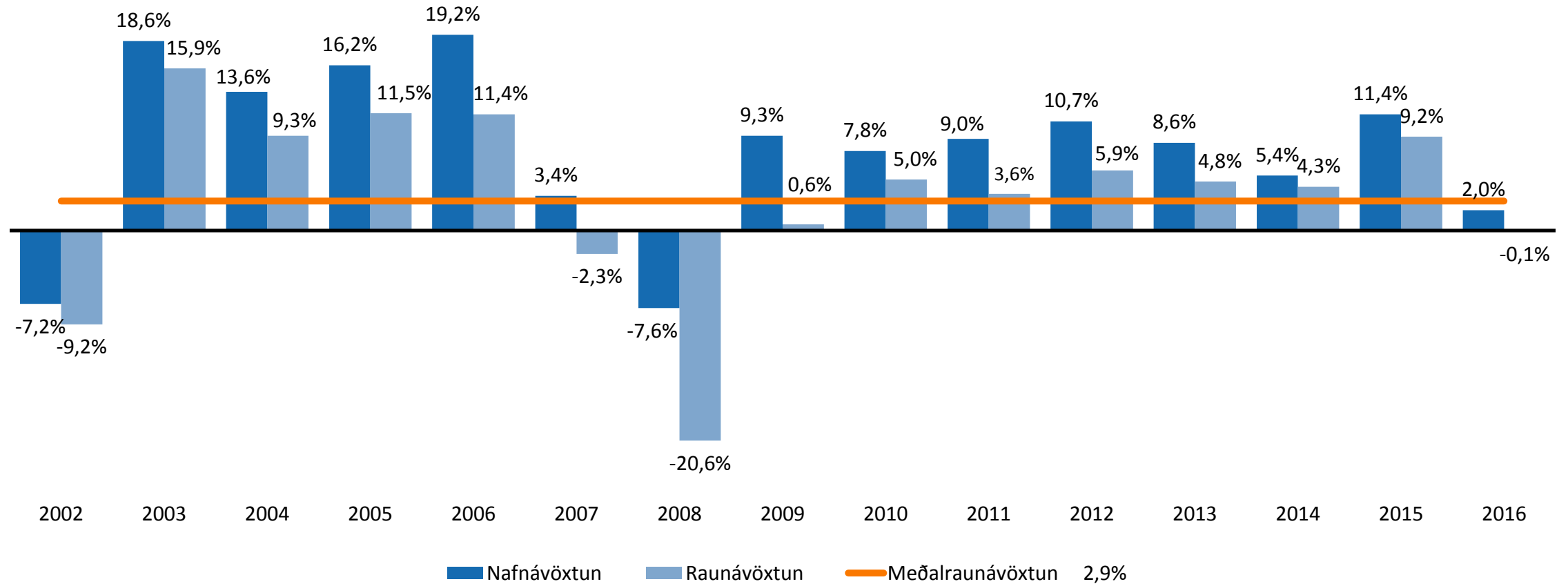
Frjálsi Áhætta

Ávöxtun til langs tíma

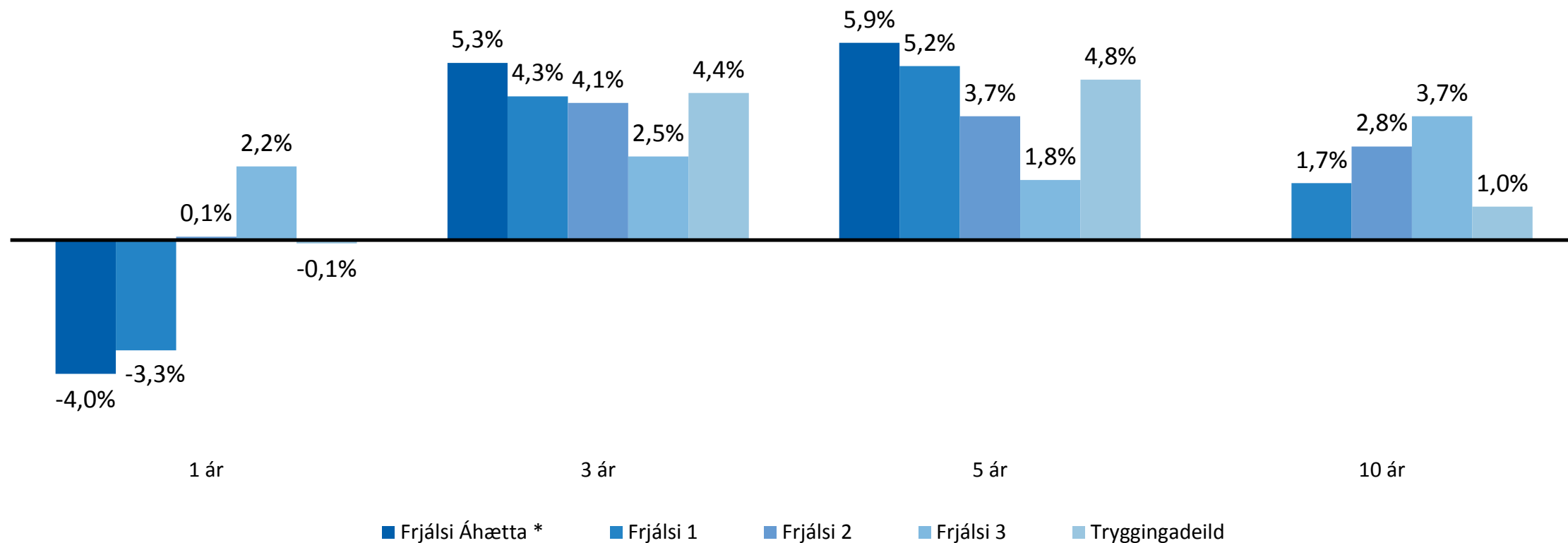
Frjálsi Tryggingadeild

Ávöxtun til langs tíma

Ávöxtun

Meðaltal raunávöxtunar miðað við árslok 2016

Eignasamsetning

Eignasamsetning

31.12.2016

Eignaflokkar	Frjálsi Áhætta	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Tryggingadeild
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	50,2%	30,5%	48,4%	61,3%	44,9%
Skuldabréf með ábyrgð bæjar- og sveitarfélaga	0,0%	0,1%	0,2%	0,3%	0,3%
Skuldabréf og víxlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	1,7%	4,9%	17,7%	20,3%	9,7%
Skuldabréf með veð í fasteign	0,0%	8,2%	0,4%	0,8%	7,3%
Innlán í bönkum og sparisjóðum	5,8%	1,4%	4,9%	10,5%	4,8%
Skráð innlend hlutabréf	28,7%	13,0%	8,4%	0,0%	11,4%
Óskráð innlend hlutabréf	1,2%	4,8%	3,0%	0,7%	3,6%
Erlend hlutabréf	2,9%	21,9%	4,4%	0,0%	4,7%
Hlutir og hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	4,0%	3,3%	2,0%	0,3%	1,8%
Skuldabréf fyrirtækja	1,6%	3,7%	3,6%	2,4%	4,5%
Erlend skuldabréf	2,4%	6,2%	4,7%	0,6%	4,9%
Annað	1,5%	2,0%	2,4%	2,8%	2,1%
Fjárfestingar í íbúðarhúsnæði	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Samtals:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

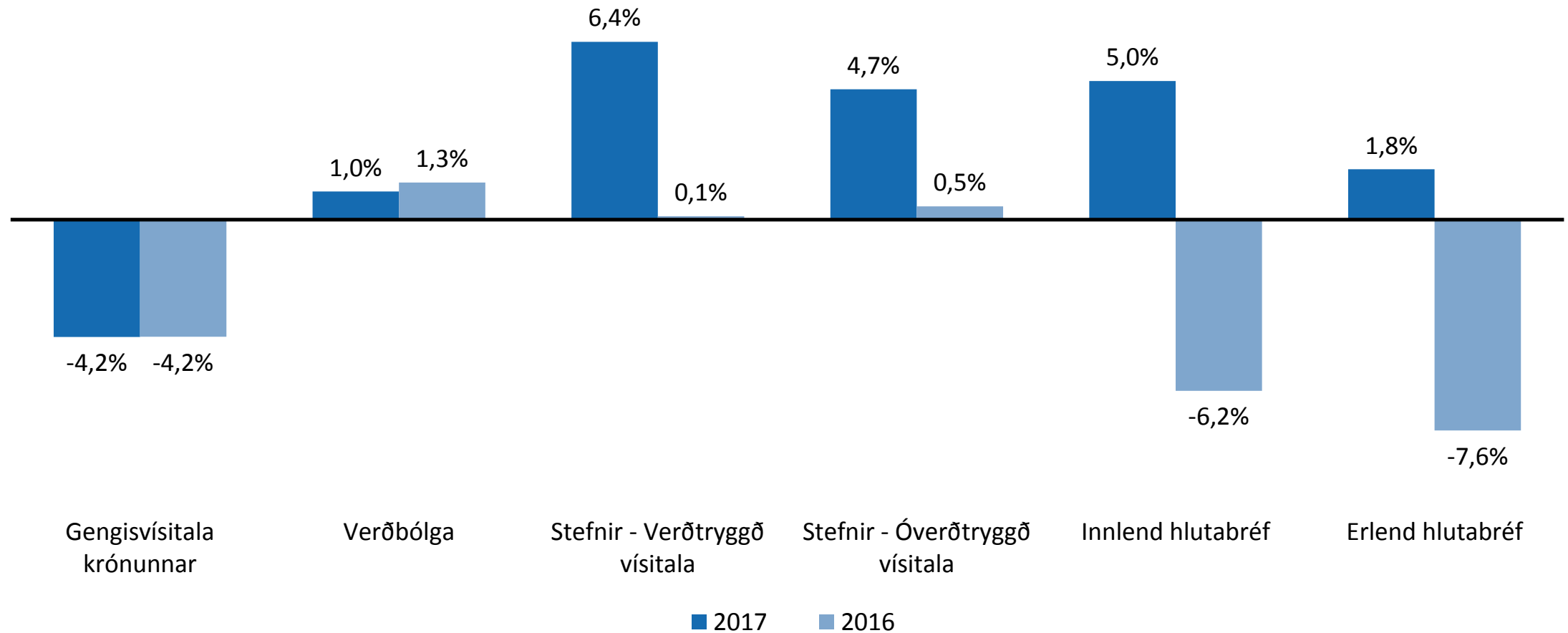
	Frjálsi Áhætta	Frjálsi 1	Frjálsi 2	Frjálsi 3	Frjálsi TRD
Stærð 31.12.2015	198.124.544	95.325.998.267	9.141.619.465	19.972.661.136	50.939.305.178
Stærð 31.12.2016	259.765.322	96.811.563.953	10.754.161.933	22.330.445.494	56.805.731.214
Vöxtur	31,1%	1,6%	17,6%	11,8%	11,5%
Verðtrygging skuldabréfasafns	78,1%	78,7%	76,3%	80,6%	81,0%
Meðallíftími skuldabréfasafns	5,75 ár	9,91 ár	6,46 ár	3,97 ár	9,59 ár

Árið 2017

Þróun markaða frá áramótum fram til 26. júní 2017

Í samanburði við sama tíma 2016

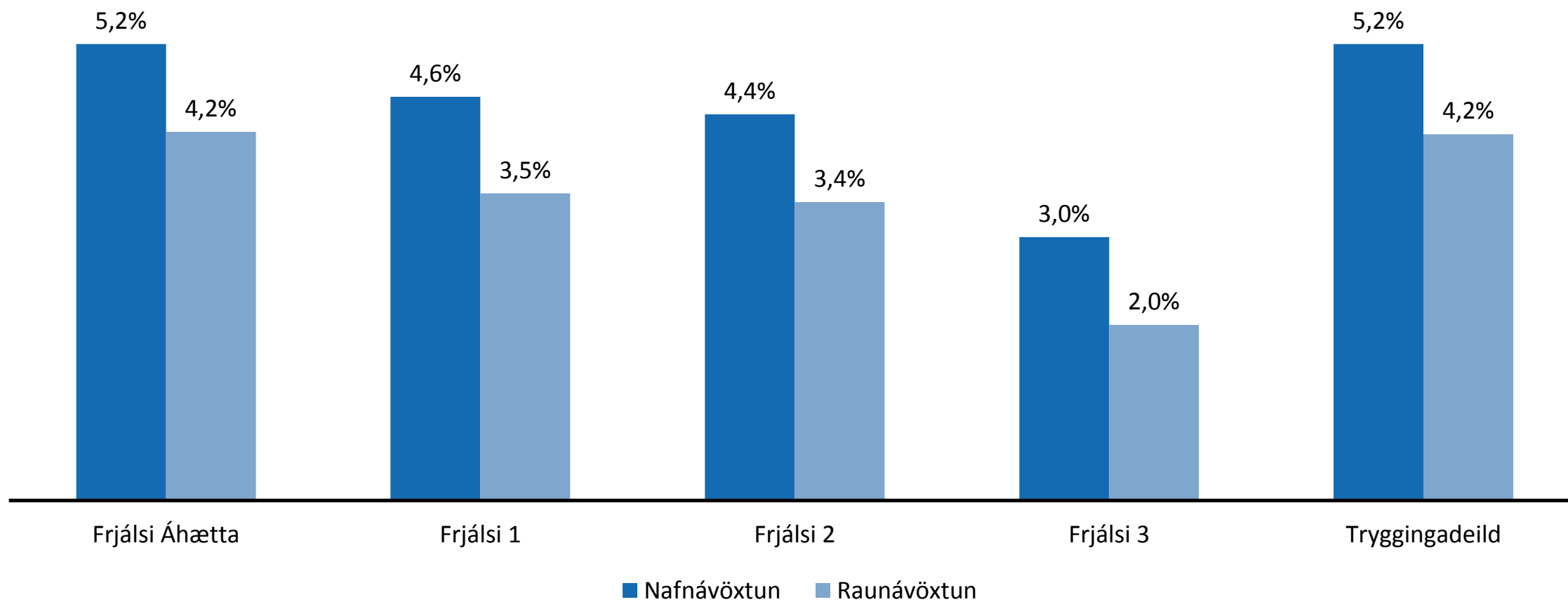

Innlend hlutabréf: Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands (OMX18ISK), Erlend hlutabréf: Heimsvísitala hlutabréfa (MSCI World Index, ISK).

40 Heimild: Hagstofa Íslands, Stefnir, Nasdaq Iceland, Bloomberg og Arion banki.

Ávöxtun

31.12.2016 – 22.06.2017

Tryggingafræðileg athugun

Bjarni Guðmundsson cand.act
Tryggingastærðfræðingur

Tryggingafræðileg athugun

- Tryggingafræðileg athugun samtryggingarsjóðs
 - Samanburður á eignum lífeyrissjóðs við skuldbindingar hans til greiðslu lífeyris
- Skuldbindingar sjóðsins til greiðslu lífeyris
 - Samþykktir kveða á um réttindi fyrir greidd iðgjöld
- Lög nr. 129/1997 og reglugerð nr. 391/1998 segja fyrir um árlegan samanburð með stöðluðum forsendum
- Lífeyrissjóðir hafa almennt engan ábyrgðaraðila
 - Ef eignir eru lægri en skuldbindingar þarf að lækka áunninn rétt eða hækka iðgjöld
 - Almenn vilmörk l. 129/1997 : +/- 10% í eitt skipti eða yfir +/- 5% fimm ár í röð
 - Frá 2008-2015 giltu til bráðabirgða rýmri reglur

Tryggingafræðileg athugun

- Útreikningur miðast við núverandi sjóðfélaga
- Fundnar eru væntanlegar útborganir ár fyrir ár, þar til síðasti rétthafi er fallinn frá
- Síðan er reiknað hversu stóran sjóð þurfi til að greiða áætlaðar lífeyrisgreiðslur miðað við að tiltekin ávöxtun náist
- Útreikningum skipt í tvennt
 - Áunnið: vegna réttinda sem búið er að afla
 - Framtíð: réttindi sem áætlað er að bætist við

Tryggingafræðileg athugun 2016

- Mikilvægustu forsendur:
- Lífslíkur
 - Íslensk reynsla árin 2010– 2014, aðgreint fyrir karla og konur
 - Breytt frá síðasta ári, þá var miðað við reynslu 2007-2011
- Örorkulíkur
 - Meðaltal íslenskra lífeyrissjóða árin 1998 – 2002, aðgreint fyrir karla og konur
 - Oft notað tiltekið hlutfall miðað við reynslu sjóðs
 - Fyrir Frjálsa lífeyrissjóðinn er notað rúmlega 60%
- Annað
 - Hjúskapar og barneignalíkur
- Vextir
 - Almennt miðað við 3,5% raunávöxtun

Frjálsi lífeyrissjóðurinn

Tryggingafræðileg staða í lok árs 2016

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA FRJÁLSA LÍFEYRISSJÓÐSINS 2016 – FJÁRHÆÐIR Í MILLJÓNUM			
Eignir	Áunnið	Framtíð	Heildar
Eignir:	55.481,7		55.481,7
Endurmat: Skuldabréf	628,8		628,8
Hlutabréf	-146,6		-146,6
Fjárfestingagjöld:	-837,1		-837,1
Rekstrarkostnaður:	-427,4	-1.320,3	-1.747,7
Iðgjöld:		81.185,2	81.185,2
Samtals:	54.699,4	79.864,9	134.564,3
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir:	39.229,1	58.044,4	97.273,5
Örorkulífeyrir:	9.684,1	16.498,5	26.182,6
Makalífeyrir:	3.156,7	4.457,7	7.614,4
Barnalífeyrir:	82,0	905,3	987,3
Samtals:	52.151,9	79.905,9	132.057,8
Mismunur:	2.547,5	-41,0	2.506,5
Hlutf. af skuldb.	4,9%	-0,1%	1,9%

Breytingar á tryggingafræðilegri stöðu

	Áfallið	Framtíð	Heild
2015	10,4%	1,6%	5,1%
2016	4,9%	-0,1%	1,9%

Breytingar á tryggingafræðilegri stöðu

- Tryggingafræðileg staða versnar milli ára
- Ástæðan er einkum breyttar forsendur um lífslíkur sem bættu 2000M við mat áfallinna skuldbindinga og 1400M við framtíðarskuldbindingar
- Einnig var ávöxtun nokkuð lægri en viðmiðun tryggingafræðilegra athugana (3,5% raunávöxtun m.v. endurmetna eign)

Fjárfestingarstefna

Haraldur Yngvi Pétursson
Eignastýring fagfjárfesta

FRJÁLSI
LÍFEYRISJÓÐURINN

Markmið

- Séreignardeildir eru með ávöxtunarmarkmið
 - Valfrlsi, sjóðfélagi velur sjálfur fjárfestingarstefnu og þar með áhættustig (og vænta ávöxtun)
 - Stjórn mótar fjárfestingarstefnur sem sjóðfélagar geta valið á milli
 - Eignastýring á að leitast við að ná sem bestri ávöxtun miðað við þá áhættu sem felst í hverri fjárfestingarstefnu
- Tryggingadeild er með réttindamarkmið
 - Stjórn mótar stefnu þar sem markmið sjóðsins er að geta staðið undir þeim réttindum sem skilgreind eru í samþykktum
- Samspil séreignar og samtryggingar
 - Leitast er við að bjóða upp á mismunandi leiðir til þess að sjóðfélagi geti valið þá leið sem hentar honum best

Frjálsi Áhætta

Fjárfestingarstefna

Flokkar	Stefna 2016	Vikmörk 2016	Stefna 2017	Vikmörk 2017
Innlán í bönkum og sparisjóðum	5%	0-25%	5%	0-25%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	36%	20-100%	36%	20-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	2%	0-10%	2%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	2%	0-10%	2%	0-10%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	0%	0-5%	0%	0-5%
Hlutabréf	45%	0-70%	45%	0-70%
Hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	5%	0-10%	5%	0-10%
Önnur verðbréf	5%	0-40%	5%	0-40%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%	0%	0-1%
Samtals:	100,0%		100,0%	

Frjálsi 1

Fjárfestingarstefna

Flokkar	Stefna 2016	Vikmörk 2016	Stefna 2017	Vikmörk 2017
Innlán í bönkum og sparisjóðum	5%	0-20%	5%	0-20%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	35%	20-100%	30%	15-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	2%	0-10%	1%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	3%	0-15%	6%	0-15%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	2%	0-10%	5%	0-20%
Hlutabréf	40%	0-60%	40%	0-60%
Hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	5%	0-10%	5%	0-10%
Önnur verðbréf	8%	0-40%	8%	0-40%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%	0%	0-1%
Samtals:	100,0%		100,0%	

- Vægi í flokknum *Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs* minnkað úr 35% í 30%. Neðri vikmörk lækkuð úr 20% í 15%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga* minnkað úr 2% í 1%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana* aukið úr 3% í 6%.
- Vægi í flokknum *Fasteignaveðtryggð skuldabréf* aukið úr 2% í 5%. Efri vikmörk hækkuð úr 10% í 20%.

Frjálsi 2

Fjárfestingarstefna

Flokkar	Stefna 2016	Vikmörk 2016	Stefna 2017	Vikmörk 2017
Innlán í bönkum og sparisjóðum	5%	0-20%	5%	0-20%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	50%	30-100%	45%	25-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	3%	0-10%	1%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	10%	0-20%	15%	0-25%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	0%	0-5%	2%	0-15%
Hlutabréf	15%	0-25%	15%	0-25%
Hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	5%	0-10%	5%	0-10%
Önnur verðbréf	12%	0-30%	12%	0-30%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%	0%	0-1%
Samtals:	100,0%		100,0%	

- Vægi í flokknum *Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs* minnkað úr 50% í 45%. Neðri vikmörk lækkuð úr 30% í 25%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga* minnkað úr 3% í 1%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana* aukið úr 10% í 15%. Efri vikmörk aukin úr 20% í 25%.
- Vægi í flokknum *Fasteignaveðtryggð skuldabréf* aukið úr 0% í 2%. Efri vikmörk hækkuð úr 5% í 15%.

Frjálsi 3

Fjárfestingarstefna

Flokkar	Stefna 2016	Vikmörk 2016	Stefna 2017	Vikmörk 2017
Innlán í bönkum og sparisjóðum	20%	0-35%	10%	0-35%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	55%	30-100%	60%	30-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	5%	0-10%	4%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	15%	0-30%	20%	0-35%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	0%	0-5%	1%	0-10%
Hlutabréf	0%	0-1%	0%	0-5%
Hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0%	0-1%	0%	0-5%
Önnur verðbréf	5%	0-30%	5%	0-30%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%	0%	0-1%
Samtals:	100,0%		100,0%	

- Vægi í flokknum *Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs* aukið úr 55% í 60%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga* minnkuð úr 5% í 4%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana* aukið úr 15% í 20%. Efri vikmörk aukin úr 30% í 35%.
- Vægi í flokknum *Fasteignaveðtryggð skuldabréf* aukið úr 0% í 1. Efri vikmörk hækkuð úr 5% í 10%.
- Efri vikmörk í flokknum *Hlutabréf og Hlutir eða hlutdeildarskírteini vegna annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu* aukið úr 1% í 5%.

Frjálsi Tryggingadeild

Fjárfestingarstefna

Flokkar	Stefna 2016	Vikmörk 2016	Stefna 2017	Vikmörk 2017
Innlán í bönkum og sparisjóðum	5%	0-20%	5%	0-20%
Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	50%	30-100%	40%	30-100%
Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	3%	0-10%	1%	0-10%
Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana	5%	0-15%	10%	0-20%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	3%	0-10%	5%	0-15%
Hlutabréf	20%	0-35%	25%	0-40%
Hlutir eða hlutdeildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	5%	0-10%	5%	0-10%
Önnur verðbréf	9%	0-40%	9%	0-40%
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði	0%	0-1%	0%	0-1%
Samtals:	100,0%		100,0%	

- Vægi í flokknum *Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs* minnkað úr 50% í 40%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga* minnkuð úr 3% í 1%.
- Vægi í flokknum *Skuldabréf og vixlar banka, sparisjóða og annarra lánastofnana* aukið úr 5% í 10%. Efri vikmörk aukin úr 15% í 20%.
- Vægi í flokknum *Fasteignaveðtryggð skuldabréf* hækkuð úr 3% í 5%. Efri vikmörk hækkuð úr 10% í 15%.
- Vægi í flokknum *Hlutabréf* aukið úr 20% í 25%. Efri vikmörk hækkuð úr 35% í 40%.

Breytingartillögur

Aðrar breytingar en þær sem varða
tilgreinda séreign og
Tryggingaleiðina

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 2.1

2. Hlutverk sjóðsins

- 2.1. Hlutverk sjóðsins er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykpta þessara.

Rökstuðningur

Meginhlutverk lífeyrissjóða er að tryggja sjóðfélögum ellilífeyri.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 7.2

7. Fjárfestingarstefna

- 7.2. Stjórn sjóðsins er heimilt að skipta sjóðnum upp í deildir með mismunandi fjárfestingarstefnu, enda sé fjárfestingarstefna hvernar deildar innan þess ramma er þessi grein setur og sérhver sjóðfélagi hafi val um í hvaða deild, eða deildum, inneign hans er ávöxtuð. Sjóðfélagi getur flutt inneign sína á milli deilda og er sjóðnum heimilt að innheimta kostnað við flutningana skv. ~~gjaldskrá~~ verðskrá sjóðsins.

Rökstuðningur

Orðalagsbreyting

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 11.7

- 11.7. Örorkuna skal að jafnaði meta eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti eða oftar ef óskir þess efnis liggja fyrir af hálfu sjóðstjórnar eða af hálfu örorkulífeyrisþegans. Sjóðurinn skal lækka eða fella niður örorkulífeyri þeirra öryrkja sem fá starfsorku sína aftur að nokkru eða öllu leyti. Sömuleiðis ber sjóðnum að hækka örorkulífeyrinn, ef örorkan vex til muna og án sjálfskaparvíta frá því sem hún var metin við fyrri ákvarðanir.

Rökstuðningur

Eðlilegt þykir að trúnaðarlæknar sjóðsins hafi svigrúm í ákveðnum tilvikum til að meta örorku til lengri tíma en tvö ár.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 12.2

12. Makalífeyrir

- 12.2. Við fráfall sjóðfélaga er greiddur makalífeyrir til eftirlifandi maka. Fullur makalífeyrir skal aldrei greiddur skemur en í 24 mánuði en hafi makinn barn yngra en 18 ára á framfæri sem sjóðfélaginn framfærði áður, eða ef makinn er a.m.k. 50% öryrki og yngri en ~~70~~67 ára, skal fullur makalífeyrir greiddur á meðan það ástand varir.

Rökstuðningur

Lagt er til að samræma ákvæði um greiðslutíma makalífeyris hjá eftirlifandi mökum sem jafnframt eru öryrkjar við ákvæði lífeyrissjóðslaganna. Makar, sem eru a.m.k. 50% öryrkjar, og hafa nú þegar fengið úrskurð um makalífeyri, fá þó makalífeyri til 70 ára aldurs.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 14 og 14.1

14. ~~Flutt-Geymd~~ réttindi

Rökstuðningur

Orðalagsbreyting

- 14.1. Sjóðfélagar sem áttu réttindi í Lífeyrissjóði Bolungarvíkur 31. desember 2005 eiga ~~flutt-geymd~~ réttindi í tryggingadeild. Um þessi réttindi gilda síðustu samþykktir Lífeyrissjóðs Bolungarvíkur. Um áhrif frestunar eða flýtingar á fjárhæð lífeyris skv. áunnum rétti 31.12.2005 fer þó samkvæmt ákvæðum Tryggingaleiðarinnar sbr. töflu T2 í gildandi samþykktum á hverjum tíma.

Rökstuðningur

Breytingartillaga til að skýra betur hvað átt er við.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 16.2

16. Tilhögun lífeyrisgreiðslna

16.2. Lífeyrir greiðist úr tryggingadeild og bundinni séreign mánaðarlega eftirá. Fyrst fyrir næsta mánuð er lífeyrisréttur myndaðist og síðasta sinn fyrir þann mánuð er réttur til lífeyris fellur úr gildi. Ellilífeyrir greiðist frá og með næsta mánuði eftir að umsókn berst sjóðnum. Þó er sjóðnum heimilt að greiða ellilífeyri úr bundinni séreign í sama mánuði og umsókn berst sjóðnum. Þegar hámarksaldri er náð skv. gr. 10.2. skal sjóðurinn hefja greiðslu ellilífeyris vegna næsta mánaðar þar á eftir, enda hafi sjóðurinn nauðsynlegar upplýsingar þar að lútandi. Aldrei skal sjóðnum skylt að úrskurða lífeyri lengra aftur í tímann en fjögur ár sem reiknast frá byrjun mánaðar er umsókn berst sjóðnum. Nemi áunnin réttindi til ellilífeyris minna en 1.500 kr. á mánuði, og ekki er um sameiningu við önnur réttindi að ræða, er sjóðnum heimilt að greiða lífeyrisþega í einu lagi þá upphæð sem svarar til tryggingafræðilegs virðis lífeyrisréttarins, ~~óski hann þess~~. Upphæðin uppfærisk mánaðarlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar miðað við grunnvísitöluna 230. Ef bundin séreign sjóðfélaga er lægri en 500.000 kr. er sjóðfélaga heimilt að fá hana greidda út í heilu lagi. Upphæðin uppfærisk árlega í hlutfalli við breytingu á vísitölu neysluverðs miðað við grunnvísitölu 173,5 stig.

Rökstuðningur

Sjóðurinn þarf skv. greininni að hefja greiðslur á lífeyri þegar að svokölluðum hámarksaldri er náð. Til að einfalda framkvæmd á útgreiðslunum er lagt til að lífeyrissjóðnum verði heimilt að greiða út lág réttindi í eingreiðslu án þess að sjóðfélagi þurfi sérstaklega að óska eftir því.

Breytingartillögur á samþykktum

Tafla A

Viðauki

Færsla réttinda úr Tryggingadeild 2 og 3 í Frjálsu leiðina

Réttindi í bundinni séreign færast til frjálsrar séreignar. Samtryggingarréttindi breytast í samtryggingarréttindi í Frjálsu leiðinni með stuðlum úr töflu A **sem er að finna á vefsíðu sjóðsins.**

Færsla réttinda úr Tryggingadeild 2 og 3 í Erfanlegu leiðina

Samtryggingarréttindi verða óbreytt frá þeim rétti sem myndaðist með greiðslum í Tryggingadeild 2 og 3, en lífeyristökualdur er hækkaður í samræmi við Erfanlegu leiðina. Greitt er í bundna séreign sjóðfélaga úr tryggingadeildinni samkvæmt áunnum rétti hans í viðkomandi leið og stuðlum í töflu B **sem er að finna á vefsíðu sjóðsins.**

~~Tafla A~~

~~Flutningur réttinda í Frjálsu leiðina~~

	Samtryggingarleið	
Aldur	Tryggingadeild-2	Tryggingadeild-3

~~Réttindi í samtryggingu skulu margfölduð með stuðlunum í töflunni.~~

Rökstuðningur

Umræddar töflur voru notaðar þegar að réttindi voru færð úr Tryggingadeild 2 og 3 í Frjálsu leiðina og Erfanlegu leiðina. Þær eru ekki notaðar lengur í rekstri sjóðsins. Til að einfalda samþykktir sjóðsins er lagt til að töflurnar verði ekki lengur hluti af viðauka samþykktu sjóðsins en í staðinn aðgengilegar á vefsíðu sjóðsins.

Breytingartillögur á samþykktum

Tafla B

~~Tafla B~~

~~Flutningur réttinda í Erfanlegu leiðina~~

~~Flytja skal fjárhæð sem svarar til margfeldis árlegra réttinda úr samtryggingu og viðeigandi stuðuls úr töflunni í bundna séreign. Réttindi úr Erfanlegu leiðinni verða hin sömu og var í Tryggingadeildum 2 og 3 fyrir breytingu.~~

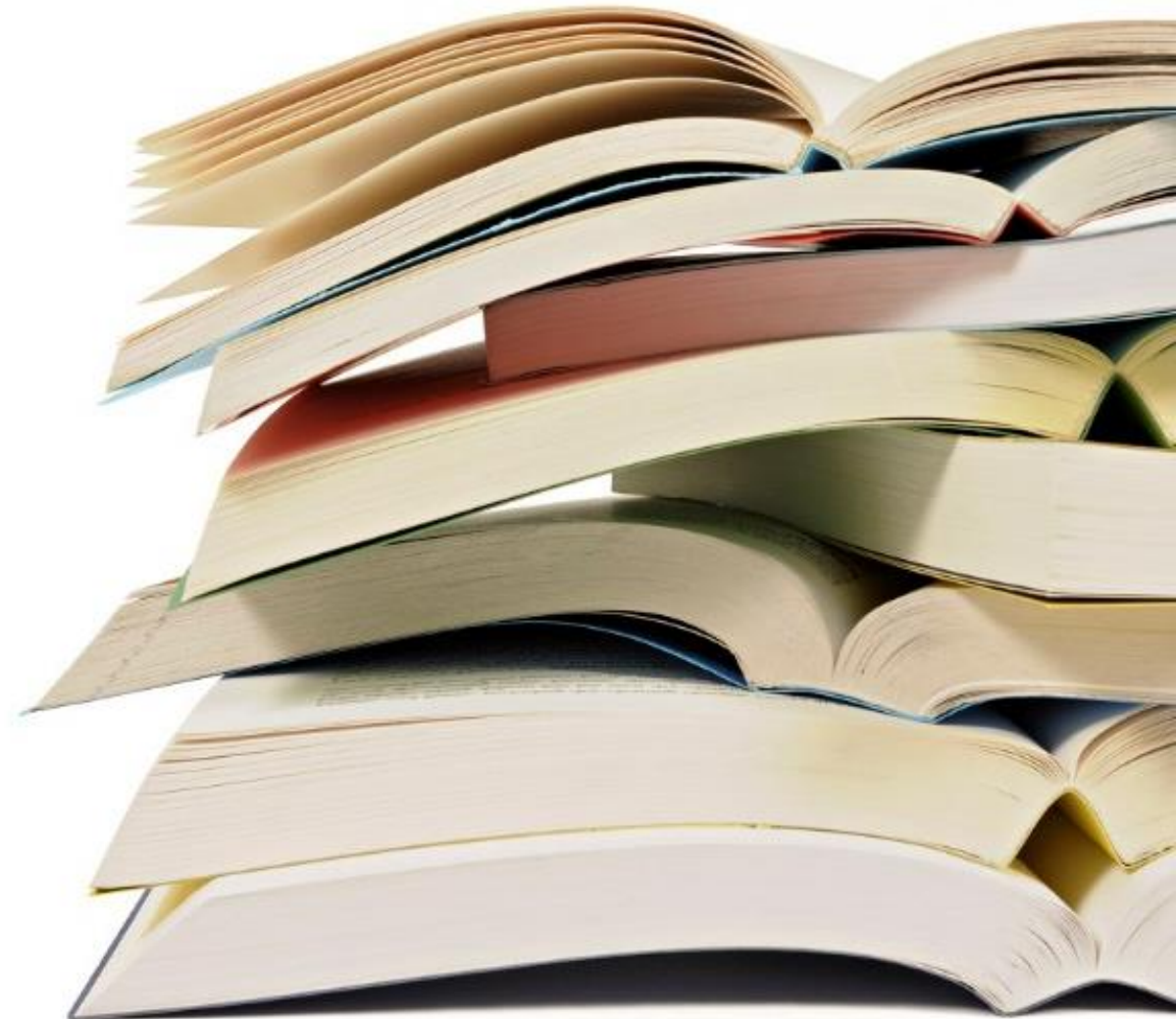
	Samtryggingarleið	
Aldur	Tryggingadeild 2	Tryggingadeild 3

Rökstuðningur

Umræddar töflur voru notaðar þegar að réttindi voru færð úr Tryggingadeild 2 og 3 í Frjálsu leiðina og Erfanlegu leiðina. Þær eru ekki notaðar lengur í rekstri sjóðsins. Til að einfalda samþykktir sjóðsins er lagt til að töflurnar verði ekki lengur hluti af viðauka samþykktu sjóðsins en í staðinn aðgengilegar á vefsíðu sjóðsins.

Breytingartillögur

Breytingartillögur sem varða
tilgreinda séreign

Breytingartillögur á samþykktum

Almennt um breytingartillögur sem varða tilgreinda séreign

Fjöldi lífeyrissjóða á almennum vinnumarkaði hafa boðað að bjóða sjóðfélögum sínum að greiða allt að 2% iðgjald í svokallaða tilgreinda séreign frá 1. júlí 2017 og 3,5% frá 1. júlí 2018. Tilgreind séreign hefur takmarkaðri útborgunarreglur en frjáls séreign, sbr. tillaga um nýja gr. 16.4., en frjáls séreign er laus til útborgunar eftir að 60 ára aldri er náð. Lagt er til að Frjálsi lífeyrissjóðurinn stofni tilgreinda séreign fyrir sjóðfélaga sem greiða skylduiðgjöld í samtryggingadeild annarra lífeyrissjóða en kjósa að greiða iðgjöld í tilgreinda séreign í Frjálsa lífeyrissjóðinn eða að flytja hana til sjóðsins frá öðrum vörsluaðilum séreignarsparnaðar. Tillögur um ákvæði um tilgreinda séreign koma víða fram í samþykktunum og þarfnast ekki nánari skýringa.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 3.5

3. Sjóðfélagar

- 3.5. Frjálsa lífeyrissjóðnum er heimilt að taka við greiðslu tilgreindrar, frjálsrar og bundinnar séreignar og viðbótartryggingaverndar úr öðrum lífeyrissjóðum vegna þeirra einstaklinga sem kjósa að flytja inneign sína úr öðrum sjóðum.

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um tilgreinda séreign framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 16.4

16.4. Velji sjóðfélagi annars lífeyrissjóðs að ráðstafa hluta iðgjalds í tilgreinda eða bundna séreign hjá Frjálsa lífeyrissjóðnum sbr. 1. mgr. 5. gr. laga 129/1997 skulu um útborgun séreignarinnar gilda sömu reglur og gilda myndu fyrir séreignarhlutann í þeim lífeyrissjóði sem sjóðfélaginn greiðir samtryggingarhluta lágmarksiðgjaldsins til sbr. 2. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 698/1998. Sama gildir ef sjóðfélagi velur að flytja í Frjálsa lífeyrissjóðinn tilgreinda eða bundna séreign frá öðrum vörsluaðila lífeyrissparnaðar. Hafi lífeyrissjóðurinn sem sjóðfélagi greiðir samtryggingarhluta lágmarksiðgjaldsins til ekki reglur um útborgun fyrir tilgreinda séreign er sjóðfélaganum heimilt að hefja útborgun lífeyrissparnaðar úr tilgreindri séreign þegar 62 ára aldri er náð og skulu greiðslurnar dreifast að lágmarki fram að 67 ára aldri. Sömu reglur gilda um útgreiðslu innstæðu sjóðfélaga vegna örorku og innstæðu sem ekki nær 500.000 kr. og gilda um frjálsa séreign skv. gr. 16.3.

Rökstuðningur

Samkvæmt lífeyrissjóðalögunum og reglugerð þurfa að gilda sömu útborgunarreglur um tilgreinda séreign og í þeim sjóði sem sjóðfélaginn greiðir samtryggingarhluta lágmarksiðgjaldsins til. Mögulegt er að einstaka lífeyrissjóðir kjósi að stofna ekki tilgreinda séreign en sjóðfélagar þeirra hafa þá val um að greiða allt að 3,5% iðgjald í tilgreinda séreign hjá öðrum vörsluaðilum séreignarsparnaðar. Í þeim tilvikum sem iðgjaldið er greitt til Frjálsa lífeyrissjóðsins er nauðsynlegt að kveða á um útborgunarreglurnar fyrir tilgreinda séreign í samþykktum sjóðsins. Til einföldunar er lagt til að í þessum tilvikum verði sambærilegar útborgunarreglur og á tilgreindri séreign hjá öðrum vörsluaðilum séreignarsparnaðar. Að öðru leyti er vísað í rökstuðning framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 16.5

~~16.56-~~ Kostnaður við flutning tilgreindrar, bundinnar eða frjálsrar séreignar ~~getur numið allt að 1% af~~
~~inneign rétthafans en að lágmarki 5.000 kr. er skv. verðskrá Frjálsa lífeyrissjóðsins.~~

Rökstuðningur

Lagt er til að taka út ákvæði um kostnað við flutning á séreign úr sjóðnum til að gæta samræmis við ákvæði í gr. 7.2. en vísa þess í stað í verðskrá sjóðsins.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 16.6

16.67. Samningum um viðbótarlífeyrissparnað er hægt að segja upp með tveggja mánaða fyrirvara. Samningur fellur úr gildi ef rétthafi hættir störfum, sem er forsenda fyrir greiðslu hans til Frjálsa lífeyrissjóðsins, nema hann óski að halda áfram að greiða til sjóðsins. Uppsögn samnings um séreignarsparnað eða viðbótartryggingavernd veitir ekki rétt til útborgunar innistæðu eða réttinda. Rétthöfum er heimilt að ~~gera samning um flutning~~ flytja tilgreinda, bundna og frjálsa séreign innistæðu eftir uppsögn til annarra vörsluaðila lífeyrissparnaðar. Flutningur takmarkast við þá sem geta boðið upp á samning um viðbótartryggingavernd, sbr. 3. mgr. 8. gr. laga nr. 129/1997, gegn greiðslu kostnaðar skv. 16.56.

Rökstuðningur

Í samræmi við tillögu um að bjóða sjóðfélögum annarra lífeyrissjóða að greiða iðgjöld í tilgreinda séreign í Frjálsa lífeyrissjóðinn þá takmarkast flutningur á séreign úr sjóðnum ekki lengur eingöngu við þá sem bjóða upp á samninga um viðbótarlífeyrissparnað. Samkvæmt tillögunni geta sjóðfélagar flutt tilgreinda séreign úr Frjálsa lífeyrissjóðnum til annarra vörsluaðila með sama hætti og frjálsa séreign og bundna séreign.

Breytingartillögur

Breytingartillögur sem varða
Tryggingaleiðina

FRJÁLSI
LÍFEYRISJÓÐURINN

Breytingartillögur á samþykktum

Almennt um breytingartillögur sem varða Tryggingaleiðina

Frjálsi lífeyrissjóðurinn býður upp á þrjár samtryggingarleiðir fyrir sjóðfélaga til að afla sér lágmarkstryggingaverndar: Frjálsa leiðin, Erfanlega leiðin og Tryggingaleiðin. Mjög lítil eftirspurn hefur verið eftir því að greiða í Tryggingaleiðina. Til að einfalda framboð valkosta og rekstur sjóðsins er því lagt til að hætta að bjóða upp á greiðslur skylduiðgjalda í Tryggingaleiðina bæði fyrir núverandi og framtíðar sjóðfélaga. Núverandi sjóðfélagar geta valið um að greiða í aðrar samtryggingarleiðir og halda áunnum réttindum sínum í Tryggingaleiðinni og munu núverandi samþykktir sjóðsins sem tóku gildi 1. júlí 2016 gilda um áunnin réttindi sjóðfélaga sbr. tillaga um nýja gr. 14.2. Víða í breytingartillögnum eru tekin út ákvæði um Tryggingaleiðina og þarfnast þær ekki nánari skýringa.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 1.c

1. c.

Við breytingu á samþykktum 29. júní 2017 er felld niður heimild fyrir sjóðfélaga til að afla lágmarkstryggingaverndar með greiðslu lágmarksiðgjalds í Tryggingaleiðina. Greiðandi sjóðfélagar í Tryggingaleiðinni geta þó greitt í leiðina í að hámarki tvo mánuði eftir gildistöku breytinganna á meðan þeir fá frest til að velja hvort lágmarkstryggingaverndar er aflað í Frjálsu leiðinni eða Erfanlegu leiðinni. Iðgjöld sjóðfélaga sem ekki velja leið er ráðstafað í Frjálsu leiðina. Breytingin tekur gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir staðfestingu fjármálaráðuneytisins sbr. gr. 22.

Sjóðfélagar sem hafa aflað réttinda með greiðslu iðgjalda í Tryggingaleiðinni halda áunnum réttindum sínum í leiðinni eftir að óheimilt er að greiða í hana og eiga því geymd réttindi í tryggingadeild. Réttindaávinnsla Tryggingaleiðar miðast við að ellilífeyrir sé greiddur út frá 67 ára aldri en heimilt er að flýta eða fresta töku lífeyris sbr. tafla T2.

Rökstuðningur

Ákvæðið skýrir framkvæmdina á breytingartillögum sem varða Tryggingaleiðina. Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 14.2

14.2. Sjóðfélagar sem hafa greitt í Tryggingaleiðina í Frjálsa lífeyrissjóðnum eiga geymd réttindi í tryggingadeild, sbr. viðauka 1.c. Um þessi réttindi gilda samþykktir Frjálsa lífeyrissjóðsins sem staðfestar voru af fjármálaráðuneytinu 16. júní 2016 og tóku gildi 1. júlí sama ár. Um áhrif frestunar eða flýtingar á fjárhæð lífeyris skv. áunnum rétti í Tryggingaleiðinni fer þó samkvæmt ákvæðum í töflu T2 í gildandi samþykktum á hverjum tíma. Jafnframt skal greiðslutími makalífeyris fara eftir ákvæðum í gr. 12.2. í gildandi samþykktum á hverjum tíma.

Rökstuðningur

Eins og lýst er framarlega í skjalinu er lagt til að leggja niður Tryggingaleiðina og taka út ákvæði um hana í samþykktunum. Í gr. 14.2 er lagt til að samþykktir sjóðsins sem tóku gildi 1. júlí 2016 gildi um réttindi í Tryggingaleiðinni með þeirri undantekningu að ákvæði í gildandi samþykktum á hverjum tíma gildi annars vegar um áhrif frestunar eða flýtingar á fjárhæð lífeyris og hins vegar um greiðslutíma makalífeyris. Tillögur um breytingar sem nú eru gerðar á gr. 12.2 í samþykktum sjóðsins um greiðslutíma makalífeyris munu því einnig eiga við um maka þeirra sjóðfélaga sem eiga áunnin réttindi í Tryggingaleiðinni.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 8.2

8. Tryggingavernd

- 8.2. Frjálsi lífeyrissjóðurinn býður ~~þrjú-tvo~~ kosti til öflunar lágmarkstryggingaverndar. Sjóðfélagar geta valið milli þessara kosta við inngöngu í sjóðinn og sama gildir um þá sjóðfélaga sem aðild eiga að sjóðnum við gildistöku samþykpta þessara. Ef nýr sjóðfélagi velur sér ekki sjálfur ákveðna samtryggingarleið er hann sjálfkrafa settur í Frjálsu leiðina.

Erfanlega leiðin. Lágmarkstryggingavernd tryggð með blöndu séreignar og samtryggingar. Greiðslur ellilífeyris úr tryggingadeild hefjast þegar sjóðfélagi er 82- 85 ára sbr. gr. 8.6.

Frjálsa leiðin. Lágmarkstryggingavernd tryggð eingöngu í samtryggingu.

~~Tryggingaleiðin. Lágmarkstryggingavernd tryggð eingöngu í samtryggingu.~~

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 8.3

- 8.3. Sjóðfélaga ber að greiða til sjóðsins það lágmarksiðgjald sem sjóðurinn áskilur til öflunar lágmarks-tryggingaverndar í samræmi við þá samtryggingarleið sem valin er, sbr. grein 8.2 og 9.1. Sjóðfélaga er heimilt að greiða til sjóðsins iðgjald umfram lágmarksiðgjald sem greiðist í frjálsa séreign ~~í Erfanlegu leiðinni og Frjálsu leiðinni en greiðist í tryggingadeild í Tryggingaleiðinni. Sjóðfélögum í Tryggingaleiðinni er þó heimilt eins og öðrum sjóðfélögum að gera samning um viðbótarlífeyrissparnað sem felur í sér greiðslur í frjálsa séreign, sbr. grein 8.5.~~

Rökstuðningur

Þar sem lagt er til að hætta að bjóða upp á Tryggingaleiðina þá greiðist iðgjald umfram lágmarksiðgjald í frjálsa séreign í báðum leiðunum sem eru í boði og óþarfi að nafngreina þær sérstaklega.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 8.7

- 8.7. Iðgjöld sem greidd eru til tryggingadeildar Frjálsa lífeyrissjóðsins veita réttindi sem falla að ákvæðum III. kafla l. 129/1997. Greiðsla ellilífeyris úr tryggingadeild skv. Frjálsu leiðinni hefst við 70 ára aldur, ~~og skv. Erfanlegu leiðinni þegar sjóðfélagi er 82-85 ára, og skv. Tryggingaleiðinni við 67 ára aldur~~ og er til æviloka. Réttindaöflun í tryggingadeild ræðst af aldri sjóðfélaga við greiðslu iðgjalds, upphæð iðgjalds og lengd iðgjaldsgreiðslna svo og upphafstíma lífeyrisgreiðslna. Töflur T1 og T2 kveða á um réttindi sem aflað er með innborgun iðgjalda og skoðast sem hluti af samþykktum þessum. Réttindaöflun samkvæmt töflu T1 er miðuð við aldur sjóðfélaga í lok þess launamánaðar sem iðgjald er greitt af til lífeyrissjóðsins. Réttindin eru verðtryggð og breytast í samræmi við breytingar á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar frá þeim launamánuði sem iðgjald er greitt af til vísitölu neysluverðs fyrir þann mánuð sem lífeyrir er greiddur fyrir. Miðað skal við að iðgjöld standi á öllum aldursskeiðum undir réttindum sem veitt eru samkvæmt réttindatöflum sjóðsins miðað við þær forsendur sem notaðar eru við tryggingafræðilega athugun sjóðsins. Myndist misræmi þar á milli vegna breyttra reikniforsendna, skal stjórn sjóðsins í samráði við tryggingafræðing sjóðsins gera tillögu um nýjar réttindatöflur. Í breytingum á samþykktum skal kveðið á um gildistökudag taflnanna og hefur slík breyting réttindataflna ekki áhrif á þau réttindi sem áunnist hafa fyrir gildistökudag hinna nýju taflna.

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 9.1

9. Iðgjald

- 9.1. Iðgjald til Frjálsa lífeyrissjóðsins er frjálst en lágmarksiðgjald (nú 12%) er tilgreint í 2. gr. laga nr. 129/1997, sbr. þó V. bráðabirgðarákvæði laga nr. 129/1997, sbr. lög nr. 167/2006. Iðgjald til lágmarkstryggingaverndar ræðst af vali sjóðfélaga skv. grein 8.2.

Erfanlega leiðin. 3,40% í samtryggingu og 6,55% í bundna séreign.

Frjálsa leiðin. 7,95% í samtryggingu.

~~Tryggingaleiðin. 12% í samtryggingu.~~

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 10.1

- 10.1. Mánaðarlegur ellilífeyrir er greiddur frá 70 ára aldri til æviloka skv. Frjálsu leiðinni og Erfanlegu leiðinni ~~en frá 67 ára aldri skv. Tryggingaleiðinni~~. Hafi sjóðfélagi valið Erfanlegu leiðina sbr. grein 8.2. hefjast greiðslur úr tryggingadeild þó ekki fyrr en greiðslum úr bundinni séreign lýkur, sbr. þó grein 11.13. Réttindaöflun ræðst af innborguðu iðgjaldi og aldri sjóðfélaga við greiðslu iðgjalds sbr. meðfylgjandi töflu T1. Réttur til ellilífeyris fellur úr gildi við andlát.

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 10.2

- 10.2. Sjóðfélagi sem valið hefur Frjálsu leiðina getur flýtt töku ellilífeyris úr tryggingadeild fram til 60 ára aldurs eða frestað fram til 75 ára aldurs ~~og sjóðfélagi sem hefur valið Tryggingaleiðina getur flýtt töku ellilífeyris úr tryggingadeild fram til 60 ára aldurs eða frestað fram til 72 ára aldurs.~~ Í báðum samtryggingarleiðum lækkar eða hækkar fjárhæð mánaðarlegs ellilífeyris sbr. töflu T2. Sjóðfélagi sem valið hefur Erfanlegu leiðina getur flýtt töku ellilífeyris úr bundinni séreign til 60 ára aldurs eða frestað fram til 85 ára aldurs. Hafi sjóðfélagi ekki sótt um greiðslu ellilífeyris þegar viðmiðunaráldri er náð skv. gr. 10.1. skal litið svo á að sjóðfélagi hafi kosið að fresta töku lífeyris.

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 10.3

- 10.3. ~~Sjóðfélagi sem valið hefur Tryggingaleiðina og greiðir iðgjald eftir að 67 ára aldri er náð aflar lífeyrisréttar fyrir iðgjöld sín samkvæmt töflugildum fyrir samsvarandi aldur í Frjálsu leiðinni. Miðast þau réttindi við 70 ára lífeyrisaldur en heimilt er að flýta töku lífeyris frá þeim aldri og lækkar þá rétturinn samkvæmt töflu T2. Iðgjöld sem greidd eru eftir að taka lífeyris er hafin veita réttindi eftir ákvæðum sem gilda um þá leið sem sjóðfélagi hefur valið og er lífeyrir endurúrskurðaður við 70 ára aldur.~~

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 10.4

- 10.4. Við töku ellilífeyris ~~fyrir 67 ára aldur í Tryggingaleiðinni og~~ fyrir 70 ára aldur í Frjálsu leiðinni ráðstafar sjóðfélagi elli- og örorkulífeyrisréttindum sínum endanlega og á því ekki sjálfstæðan rétt til örorkulífeyris eftir það. Hafi hann áunnið sér viðbótarrétt til ellilífeyris með iðgjaldsgreiðslum eftir að hann hóf töku lífeyris skal endurúrskurða honum ellilífeyri hafi hann orðið fyrir orkutapi sem nemur 50% eða meira.

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Grein 11.1

11. Örorkulífeyrir

- 11.1. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri til 70 ára aldurs, skv. Erfanlegu leiðinni og Frjálssu leiðinni, ~~og til 67 ára aldurs skv. Tryggingaleiðinni~~ ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira, hefur greitt til lífeyrissjóðs í a.m.k. tvö ár og orðið fyrir tekjuskerðingu af völdum orkutapsins. Örorkulífeyrisréttur er jafn áunnum ellilífeyrisrétti. Uppfylli sjóðfélagi öll eftirfarandi skilyrði skapast framreiknaður réttur skv. grein 11.3.

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Tafla T1

Tafla T1

Réttindatafla tryggingadeildar skv. gr. 8.7 og gr. 10 í samþykktum Frjálsa lífeyrissjóðsins.

Réttindatöflurnar tóku gildi 1. júní 2014. Þær giltu um iðgjöld sem voru greidd eftir þann tíma, þ.m.t. um iðgjöld sem voru greidd vegna tímabila fyrir 1. júní 2014.

Ellilífeyrisréttindi m.v. 10.000 kr. iðgjald til tryggingadeildar.

	Samtryggingarleið		
	Erfanlega leiðin	Frjálsa leiðin	Tryggingaleiðin

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Breytingartillögur á samþykktum

Tafla T3

Tafla T3

Endurgreiðslutafla skv. gr. 11.3 í samþykktum Frjálsa lífeyrissjóðsins

Taflan sýnir það hlutfall af iðgjöldum umfram hámark sbr. gr. 11.3 sem greiðist í frjálsa séreign.

	Samtryggingarleið		
	Erfanlega leiðin	Frjálsa leiðin	Tryggingaleiðin

Rökstuðningur

Sjá rökstuðning um Tryggingaleiðina framarlega í skjalinu.

Sjóðfélagavefur

Lífeyrismál á rafrænum nótum
Áfram til sigurs!

Sjóðfélagavefurinn minn – þinn – okkar!!!

- Við stígum enn eitt skrefið inn í stafræna framtíð
 - **Launagreiðendavefur** var opnaður í nóvember 2015
 - **Sjóðfélagavegur** opnar á næstu vikum
 - Þú getur sinnt þínum málum heima í stofu
 - Við aðstoðum, t.d. með netspjalli

Markmið verkefnis

- **Að auka þjónustu** við viðskiptavini svo þeir geti sjálfir gert nýja samninga og breytingar á eldri
- **Auka upplýsingar** til sjóðfélaga með rafrænt aðgengi að yfirlitum og skjölum
- **Minnka tíma** starfsmanna í framlínu vegna fyrirspurna og ráðgjafar
- **Minnka handavinnu** starfsmanna á Sigló vegna breytinga/nýskráningar í lífeyriskerfið Kríu

Hver er staðan í dag?

- Viðskiptavinir þurfa í dag að sækja umsókn á vefsíðu Frjálsa eða setja sig í samband við ráðgjafa okkar í útibúi eða þjónustuveri, sem sendir inn erindi til Lífeyrisþjónustu á Siglufirði varðandi þær breytingar sem óskað er eftir
- Um 55 þúsund sjóðfélagar eru í Frjálsa lífeyrissjóðnum
- Breytingar eru handskráðar inn í lífeyriskerfi Kríu

Hvar og hvernig?

- Hvar verður þessi sjóðfélagavefur?
 - Á frjalsi.is - undir „Mínar síður“
 - Í Netbanka Arion banka – undir Lífeyrissparnaður
- Hvernig kemst ég inn á hann?
 - Með rafrænum skilríkjum

Þú skráir þig inn með rafrænum skilríkjum

Rafræn skilríki

Skilríki í síma:

Sláðu inn símanúmer

Gættu þess að síminn sé ólæstur

Innskrá

Skilríki á korti:

Settu kortið í lesarann

Staðfesta

Mig vantar rafræn skilríki

Þú sérð stöðu þína í séreign og samtryggingu

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

Lífeyrissparnaðurinn minn

Yfirlit, afþökkun [Nánar](#)
pappírskyfirlita og önnur skjöl

Skilaboð [Skoða](#)

	Frjálsi 1	Frjálsi 3
Bundin séreign		0
Frjáls séreign úr skyldu		
Frjáls séreign úr viðbót	0	

Réttindi í kr./mán

Áunnin ellilífeyrisréttindi mv. 21.06.2017 frá 70 aldri

Áunnin ellilífeyrisréttindi mv. 21.06.2017 frá 85 aldri

[Skoða réttindi í öllum mínum lífeyrissjóðum í Lífeyrisgáttinni](#) [Senda skilaboð á ráðgjafa](#)

Þú afpantar pappírskyfirlit og skoðar þau rafrænt

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

> Lífeyrissparnaðurinn minn > Yfirlit, afþökkun pappírskyfirlita og önnur skjöl

Yfirlit, afþökkun pappírskyfirlita og önnur skjöl

Sækja yfirlit

Frá* Til*

18.05.2014 18.05.2017

Sækja

Útsend yfirlit

Þú hefur afþakkað heimsend pappírskyfirlit

Fá heimsend pappírskyfirlit

Önnur skjöl

- 24.04.2017 - Umsókn um ellilífeyri úr séreign
- 24.04.2017 - Umsókn um ellilífeyri úr séreign
- 24.04.2017 - Nýr launagreiðandi
- 24.04.2017 - Ný prósentu samnings

Þú sérð í hvaða leið þú ert að greiða

Leiðir

Samtryggingarleið

Leið sem greitt er í: Frjálsa leiðin

Breyta

Fjárfestingarleið

Leið sem greitt er í: Ævilína

Breyta

Þú velur þér hlutfall samtryggingar og séreignar

Frjálsi lífeyrissjóðurinn

Lífeyrissparnaðurinn minn

Leiðir

Samningar

Útgreiðslur

Spurt og svarað

Frjálsi lífeyrissjóðurinn

> Leiðir > Breyting á samtryggingarleið

Breyting á samtryggingarleið

Leið sem greitt er í: **Frjálsa leiðin**

Nánari upplýsingar um samtryggingarleiðir er að finna **á vefsíðu**.

Frjálsa leiðin

Tryggingaleiðin

Erfanlega leiðin

Senda

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129

Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lifeyristhjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á [netspjalli](#)

Þú velur þér hlutfall hlutabréfa, skuldabréfa og innlána

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

> Leiðir > Breyting á fjárfestingarleið

Breyting á fjárfestingarleið

Leið sem greitt er í: **Ævilína**

Frjálsi lífeyrissjóðurinn

Frjálsi 1

Frjálsi 2

Frjálsi 3

Frjálsi Áhætta

fjárfestingarleið

Nánari upplýsingar um fjárfestingarleiðir er að finna **á vefsíðu** Val á fjárfestingarleið gildir um skyldu- og viðbótarlífeyrissparnað, bæði frjálsa og bundna séreign.

Senda

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129

Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lifeyristhjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á [netspjalli](#)

Þú sérð launagreiðendur, samninga og hvenær síðast var greitt

Samningar

Samningar í gildi

Nýr samningur ▼

Tegund	Síðast greitt
Skylduiðgjald	15.02.2017
Viðbótariðgjald	Breyta prósentu

Launagreiðendur

Nýr launagreiðandi

Nafn	Síðast greitt
Fæðingarorlofssjóður	29.02.2012

Þú gerir nýja umsókn um skyldulífeyrissparnað

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

> Samningar > Ný umsókn um skyldulífeyrissparnað

Ný umsókn um skyldulífeyrissparnað

Val á leiðum

Velja samtryggingarleið Skoða úrval leiða **á vefsíðu**

Velja fjárfestingarleið Skoða úrval leiða **á vefsíðu**

Umsókn sendist á launagreiðanda

Kennitala/nafn

Greiðslur

Launagreiðandi sendir greiðslu

Föst mánaðarleg upphæð kr.

Þú getur sett kröfuáskrift í beingreiðslu í netbanka. Fáðu aðstoð í síma 444 7000. Ekki skal senda skilagrein ef um kröfuáskrift eða beingreiðslu er að ræða.

Senda

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129

Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lifeyristhjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á [netspjalli](#)

Þú gerir samning um viðbótarlífeyrissparnað

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

> Samningar > Nýr samningur um viðbótarlífeyrissparnað

Nýr samningur um viðbótarlífeyrissparnað

Val á fjárfestingarleiðum

Val á fjárfestingarleiðum Skoða úrval leiða á **vefsíðu**

Samningur sendist á launagreiðanda

Kennitala/nafn

Greiðslur

Launagreiðandi sendir greiðslu

Prósenta

2% 4% Annað: %

Föst mánaðarleg upphæð í kröfuáskrift kr.

Senda

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129 Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lifeyrsthjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á [netspjalli](#)

Þú tilkynnir um nýjan launagreiðanda þegar þú skiptir um starf

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

> Samningar > Launagreiðendur

Launagreiðendur

Samningur sendist á launagreiðanda

Kennitala/nafn

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129 Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lifeyristhjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á [netspjalli](#)

Þú sækir um útgreiðslu

Útgreiðslur

Ellilífeyrir úr samtryggingu og/eða bundinni séreign

Sækja um

Frjáls séreign vegna aldurs eða örorku

Sækja um

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129

Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lifeyristhjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á [netspjalli](#)

Þú sækir um frjálssa séreign vegna aldurs eða örorku

Frjálsi lífeyrissjóðurinn Lífeyrissparnaðurinn minn Leiðir Samningar Útgreiðslur Spurt og svarað

> Útgreiðslur > Umsókn um útgreiðslu frjálsrar séreignar vegna aldurs eða örorku

Umsókn um útgreiðslu frjálsrar séreignar vegna aldurs eða örorku

Frjáls séreign vegna aldurs eða örorku

Núverandi staða: kr.

Ástæða útgreiðslu

Aldur Örorka

Fylgiskjal*

Bankareikningur fyrir útgreiðslur:
317-26-3000

Greiðslutilhögun

Mánaðarlegar greiðslur: kr.

Mánaðarlegar greiðslur, dreift á: 84 mánuði

Öll séreign í eingreiðslu

Eingreiðsla að upphæð: kr.

Skrá skattaupplýsingar

Skrá bankareikning

Skrá netfang

Frjálsi lífeyrissjóðurinn, kt. 600978-0129 Fáðu aðstoð í síma 444 7000, á lífeyristhjonusta@arionbanki.is, í móttöku eða á netspjalli

Þú vilt hafa persónu- og bankaupplýsingar réttar

Persónuupplýsingar

Samskiptaleiðir

Netfang

Farsími

Heimasími

Bankareikningur á kennitölu umsækjanda

Banki

Hb

Reikningur

Vista

Þú manst að skrá laun/skattþrep og persónuafslátt

Skattaupplýsingar vegna útgreiðslu

Mánaðarlaun og skattþrep

- Önnur heildarmánaðarlaun fyrir skatt:
- Skattlagning hefst hér:

Nýting persónuafsláttar umsækjanda

- Ekki nýttur Fullnýttur Nýttur að hluta %
- Gildir frá* Uppsafnaður persónuafsláttur

Nýting persónuafsláttar maka

- Ekki nýttur Fullnýttur Nýttur að hluta %
- Gildir frá* Uppsafnaður persónuafsláttur

Nafn / kennitala maka

Vista

Ársfundur

Frjálsa lífeyrissjóðsins

Höfuðstöðvar Arion banka hf.
29. júní 2017

